СИЙЛЕ ХИЙЛА ОКТЯБРА!

Массе, а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ЕРА, 7 ноябрь, 1974 шу. • № 134 (5423). • Мах 2 коп.

«...Вайга доккхал де йиш я, вай доккхал а ду Советски пачхьалкхе хьаьлга дIадоьдеш, цунца дерригдуне историе керда зама, деррига капиталистически мехкашка тоIаьв йоаллачеи массанахь а кердача вахарга, буржуазин экзарга, пролетариата диктатурага, адамле капитала IазапаI империалистически тIемаштен тIаьхьарьккхарга йодачоI кердача классо доал ду зама дIайолаве нраз воашка кхочерах», аьхаш аьдьеб Владимир Ильич Ленина.

Ленина хьакхеллача Коммунистически парте хьалхенца дуне революционни кердадаккхара, капитализмера социализмага довлара керда зама шоаш хьеллераш. Ше дерриг доккхал ду советски наха. Такен шоазткъе вурийтте шу дьаьнгад хьалхавше машар, кхъьегам, сийрда вахар дахьаш, деррига дуне цIандоаха котапонаш йоаьхаш планета тIа тIехьа бIубенна Сийлахь-бокхкачча Октября идеаш йоаьIа.

Истерена башха духхьа хе ший шоазткъе вурийтта шу. ЦIьабIаьнга, цу нохчо советски наха карагIдаьнначу историечучу цIанкха а ца хиина хIама хиларах тахан муьхьарал ца дIча балац кхиметтел ший моастагIий а.

ДIаийлаеш ошош. Советик Iаьдал котдаьнначу хьалхарча шерашка мехка доккха цIей дар йоккха йоаьца Шатурски электростанцин болх бе йолаеллйтар. Хьаьта хIанз вай хьалхий дунен эггара йоккхаIа йолу гидро а атомни а электростанцеш. Советски гIаро караерзаший цIьан хьона дагайоха а йиш ца хиина IилмаI кхайенаш. Из дерриг а де вайна нна телар да дохардоаца хьалхий ленинийски партIагIан.

КПСС XXIV съезда исторически решенеш, нIйслагIча пятилетка планаш хенал хьалха кхоачашъяра кхъьегача хьалеша дезду ух шера Октября цIей советски наха. КПСС ЦК-ас партега, советски хелхара дача Кхайкарало дагаш гIоздьалаче Нохчи-ГIалгIайчен къьаьгахьошш цIей дерриге нахаш. сарцагIдьеш ух шераре заданеш а бIарча пятилетка а толамца кхоачашъяра.

Тахан, берригача советски наха санна, шоашта карагIдьяначох доккхаш а деш рапорташ тел республика промышленни предприятеи, болхошаш, юртбоахама къьаьгахошш. Итт беттa лаш 29 октябре кхоачашъяьл республика дуккхача промышленни предприятеа. Октября цIей сийна яьржоча яхь къьаьсте дика толамаш дьахад СССР 50 шу дизара цIеранан йолча Грозненски химически комбинат, Н. Аянсимова цIеранан Новомихаиловски химически реагентий завода, «Электроприбор» завода а кхыча дуккхача предприятеи а коллективаша. Хьаьта дуккхача болхлошш, цIьабийача бригадеша, цIеххьана цIей деррига нахаш. сарцагIдьеш ух шераре заданеш а бIарча пятилетка а толамца кхоачашъяра.

Баха ма боагIарга дезача цIейна нахъабахькаб республике юртбоахама къьаьгахьой а. Ер шу церна атта хиннадеце а цер дика хъуьжъай хьажжIаш, кооратолаш, шекара свекла, кхийолу а культуреш. Пачхьалкхенга лат дохкара планаш перспективаш Шалински, Гроznенски, Урус-Мартановски, Ачхой-Мартановски, Шелковской районий боахамаш. Из боккха толам бакхка вIашIтIехьдьаIнаг партийн, профсоюзни, комсомольски организацеша кхашкара балхаш лошцIена хана чекхдевзаре ерригача торонех пайда эцарах, моральни материальни стимулаш юкъе а кхухьаш кхашка болх бечарна юкъе шерра социалистически хьо йоаржарах, промышленни предприятей, организацей, учреждений болхлоша хьинаре новкъостел дарах.

Шоашкара хьокхам гойташ къьхийгар бIаьш болча механизаторша, звеньеводша. Масала, 12 балха дийнахь чуйIа а яьнна 150 гектарах хIаране тIара 52,1 центнер фуалъяха хьажжIаш яьжар Шалински района «Шалинский» совхоза Л. Юсупова звеноц, Назрановски совхоз-техникума механизаторша М. Канцыгова, I. Евлоева, Ж. Дзурбенова нахь комбайнаре кхъь дийнахь 107 гектара тIара хьажжIаш чуйIаер.

Цу тейпара хьинаре къьхьегаш эзарш говзанчаш ба Нохч-ГIалгIайчен кхашка, фермашка.

Октября 57 шу дизара накъабоагIаш промышленности болхлоша, юртбоахама къьаьгахьошш доккхий толамаш дьахь дела а цIьадолча кхоачашбощарех а ца йьича дерригдеш тахан.

Ит беттa лаш яьжачаш ца еш йисай цIьайлоча предприятеш, къьастта тIехьаьдусаш де капитальни гIишлош алга, дуккхача колхозашкон совхозашкон эсала лен хьайбаш IангардахарIа кийчо алга, хьатIадоагIаче шерарча хьукъьмага лард йоллиргда. ЦIенкашта вовкъо е еааш гIулъяс да врамешача продукце дикал товелга, къьхьегама оккарлен производства эффективности лакхъелга, оборудованех бизза пайда эцилга, лаьтта леладарга культура лакхъелга.

Шу чакхдала юхейнача хана уж кхоачамбоецараш дIадахара берригга низ тIабIийта беза предприятей а боахамаш а кулгалошш, партийн, профсоюзни, комсомольски организацеша. Цъьккха промышленни предприяти, колхоз, совхоз хила йиш яц пятилетка къьастамбева ух шера план кхоачаш ца еш.

«...Хоза кийчбенна, дагаш гIоздьалца шоай эггара а боачаIа дола да» — Сийлахь-бокхкача Октября цIей дездде арабевнинаб тахан Нохч-ГIалгIайчен къьхьегамхой. Цар чIоаIга къьобаллу дегаш урааттадечча КПСС ЦК ТIехьежама дешаш:

— Даьхьала хилла Сийлахь-йокхкача Октябрьски социалистически революце 57-тIа шу!

— Советски Союза къьхьегамхой! Хьонаре къьобсам поаттабе варте XXIV съезда решенеш кхоачашъяр дутта, вай Даьхен экономически обороннин низ дIахо чIоагIбар духа!

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕ

КПСС ЦК Политбюрос, 1974 шера 16—18 октябре Варшаве хиннача консультативни вIашагIкхетача яха хиннача КПСС делегаце отчетага а хьежа, къьобаллъяьй вIашагIкхетара итогаши КПСС делегаце баболхи.

КПСС ЦК Политбюрос хьакхайкаду, Варшаве массана роьза а волаш барт вIашIтIехьбаьшача тайпара, Европа коммунистически болхлойн партей конференци кийчъяр Европа чIоагIча маршен цхьана гIулъяхаш лелаларен континент а ян дIастлагIий духа, деррига механизацарча кхъьегамхой олаччара кхъьегамхой олаччара къашташ бахьан долаш доаттабева къьобсаме толам балара гIо дергдолгах, демократен социализмаи гIулъях дIахьалхашкахьа дахьара новкъостал дергдолгах ше дог тийпа хилар. Из бахьан долаш КПСС-о, марксизма - ленинизма, пролетарски интернационализма принципашна хьаьлче а лела еш, дIахо а айха цхьана гIулъяхаш лелаьргда вежаршка йолча партешца.

Йиъ бIеъ гектара тIара хьажжIаш лоацIена хана ца йойташ ку а нийца планаIа 900 центнер, декхарех 12 эзар центнер йолча Дьахен амбарашка 14379 центнер хьежжIаш чуйIаеллее торо хилар. Пачхьалкхенга хьажжIаш дIахо а дохкаш я.

Цунца цхьана Октября сийлен цIей дездеш Даьхенга рапорт лу совхоз-техникума коллективо пачхьалкхенга хIат дохкара пхе шера план кхоачашъяь хиларах.

Пхе шера планаIа 45 эзар центнер йохка езача пачхьалкхенга 52639 центнер хIат дечкед. Ишта тIехкхоачашъяьл пачхьалкхенга ганараш дохкара план. Ух - деношка тха совхоз - техникума ахархой хьатIехьулача пятилетка чотах къьхьегаш ба.

М. ЦКИЕВ,
Назрановски совхоз-техникума директор.

В. УМАРОВ,
партбюро секретарь.

К. АРЧАКОВ,
профкома председатель.

* * *

Сунженски района «Путь к коммунизму» хьона колхоза парткомо, правление, ВЛКСМ комитето чIоагIга гIадьяхьа хоам бу, шин денан шин бийсалин совгIча хана 625 гектар хьаьб ъьа хиларах. И. П. Журавлева, И. С. Синчинова комсомольско - кагирхой экипаж хьинарерча ден хьалхарча денненн бийсаеннен Т-150 яьжча трактораца 33 гектар лаьтта дьхад нормагIа 11 гектар ахе езаш хиннача метте. Из да Сийлахь-бокхкача Октября 57 шу дизарен Ленински комсомоля 50 шу дизарен сийне оаха Даьхенна ⁂лу хььегамга совгIат.

НЕЧАЕВ,
председатель.

ИБРАГИМОВ,
парткома секретарь.
ЛИТВИНЕНКО,
ВЛКСМ комитета секретарь.

Тха совгIаташ хьона, Даьхе!

ЧIоагIга деган айденна болх бу Ножай-Юртовски района къьхьегамхоша нIйслагIча пятилетка къьастамбева шера. Сийлахь - Бокхкача Октября 57 шу дизара сийна социалистически яьз а йоаржарах, района къьхьегамхоша хIанал хьалха кхоачашъяьл пачхьалкхенга шура йоккхара план—100,2 процент, фуаш дохкара — 122 процент, тхо дохкара — 100 процент. Дуух дохкара план кхоачашъяь йоаллаш латт. Хьайбай продукци дIахо а йоккхаш латт паччахьалкхенга.

Яхь хьалха латт Шерипова цIеранан, Гагарина цIеранан, Жданова цIеранан колхозий коллективаш. Тхьамма леладераша, хьайбаш леладераша, механизаторша тIагIертте къьобсам эртатабу латтанцарен хьайбашкарен йоала продукташ дукхагIа яхар духа.

В. ЯНГУЛЬБАЕВ,
КПСС Ножай - Юртовски района хьалхара секретарь.

А. БАТАЕВА,
къьхьегамхой Ножай-Юртовски райсовета исполкома председатель.

* * *

КПСС ЦК-ас партега, советски халкъьара дьача Кхайкарало дегаш гIоздьалца болча «Знаменский» совхоза къьхьегамхоша, 1974-ча, нIйслагIча пятилетка къьастамбева шера лаьттанцарга йоала продукташ дукхагIа яхарг кийчъяр дуг. Хьаьта цIей социалистически яьз а йоаржарах, йоккха къьхьегама котало йыккхай. Масала, гIаччахьалкхенга планаIа 3000 тонни дохкарегIа 3100 тонни йоккха езача метте 3194 тонн тIехдика коартолаш дукхай. Къьхьегамо къьастта дика толамаш дьахад 40 гектар долча лаьттан хIара гектара тIара планаIга лаьрхIача 100 центнера метте 140 центнер гулъяча звеньеводша Албогачиев Оарцкой Аргагlа. Социалистически Къьхьегама Турпала, 40 гектар долча лаьттан хIара гектара тIара хIаране 136 центнер яьккача. Угурчиев Шовхал Ибрагимович Гаплоев Шапкла Хьаьбикарен.

Коартолаш хъеврша, шерра социалистически яьз а йоаржаль, хьинаре къьобсагIр баьвеш, долаш доаццача хана чуйIа ший коартолаш.

Хlанз 1975 шера хургболча хьукъьмага лард йоллаш ба совхоза къьхьегамхой.

Совхоза коллективо тIедиларагIе:

С. ХАСИЕВ,
«Знаменский» совхоза директор.

В. ЯСИНОВСКИЙ,
партбюро секретарь.

Б. ИТАЗОВ,
болхлой комитета председатель.

А. АЛБОГАЧИЕВ, С. БОГАТЫРЕВ, Ю. АУШЕВ, А. УГУРЧИЕВ,
звеньеводша.

* * *

КПСС ЦК Генеральни секретара Леонид Ильич Брежнева Ростовски областа «Московский» совхоза яlат чуъцарашке, хIаьта мшта Ленине орден лелаеча Волгоградски областа «Волго-Дон» совхоза трактористашка дахьийтача дIайхача дешаша хьинар айдаь къьхьегача ше совхоз-техникума сахрхошта дика гIулъяхаш карагIдьяннад пятилетка къьастамбева ух шера.

Тха механизаторша 23 гектара хьадвоза болх беш хIара агрегато 16,7 гектар хьокхаш «Херсонец-7» яхача къьхьегамхой. Цул тIехьагIа из болам шерра дIабаьхьаркар районе.

ЦIЕЙ ДАЬКЪАЛА ДУВЦАШ ВЕНГЕРСКИ ДОТТАГIАША ДАЙТА МОАРШАЛ

Деза новкъостий, Сийлахьйоккхача Октябрьски социалистически революце 57 шу дуза цIей даьхьала душ оаха шуш! ДIайха вежарий моаршал дайт оаха Нохч-ГIалгIайчен коммунисташкен берригача къьхьегамхошкен. дика мел дар эгIар лоша ловца боаккх оаха шойла.

Комаромски областера коммунисташеи берригача бахача нахен сий деш баркал оалаши дог ду доаттабу 57 шу къьалхагIа сийлахь-бокхкача Ленина кулгалца деррига дунен тIарача пролетарийта шоашкара хьокхам гойта, Октябрьски социалистически революци яьш боахохийн ахархойн паччахьалкхе хьалъьян Россе турпалча халкъьа дикагIболта къьогIеш. Сийлахьа революционни традицеш дIахо а кхухьаш, деррига советски халкъьо кIаьд па луш къьхьег КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяра, хьалъьо коммунистически общество.

Шеначу дог тIара вежарий буьзамаш тоссаделлеш шун республикинен тха областан Комаромски область къьхьегамхошка чIоагIа мах бу ту вай доттагIалла гIулъяхий, локбоахохийн ахархойн паччахьалкхе хьалъьян Россе турпалча халкъьа дикагIболта къьогIеш. Сийлахьа революционни традицеш дIахо а кхухьаш, деррига советски халкъьо кIаьд па луш къьхьег КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяра, хьалъьо коммунистически общество.

Шеначу дог тIара вежарий буьзамаш тоссаделлеш шун республикинен тха областан

ТОРЖЕСТВЕННИ ЗАСЕДАНЕШ

Селхан, 6 ноябре, Москве, Пококхача Кремленски Дворене столица партийни, советски, общественни организацеи вIакалий Сийлахь-бокхкача Октябрьски социалистически революце 57 шу дизара хетаьв торжественни заседани хилар. «Октября новкъа — коммунизман машарен гIулъяхха керда-ча коталожашка» яха доклад бIир торжественни заседане КПСС ЦК Политбюро члена, СССР хьона мехкашкарча гIулъяхий министра А. А. Громыкос.

(ТАСС).

Грозне къьхьегамхой, общественни организацеи вIакалий Сийлахь-бокхкача Октября 57 шу дизара хетаьв торжественни собрани хилар 6 ноябре Цига доклад йир КПСС Грозненски горкома хьалхарча секретара **Н. Я. Правенькое.**

М.-С. ПЛИЕВ.

ОКТЯБРА ЦIЕЙЛА

Массе а денойл бокаеl да
хьо тхона,
Массе цIейшта хьо тхьамада
да,
СовгIаташца накъа воагIаш
хьона,
СССР-а мел вар гIоза ва-
Iоаржа къегош селхан цу са
дайша,

Хьа цIе Байрахь кура
лестайл.
Хьох гIийгIарий денал мекх
мо дайша,
Шоай товрашца хьаьта
леставаьв,
ЦIеца дайкха долайдаь хьо
селхан,
ЦIе Байрахьан дайш
леларгIоь.
Локъабайндаь Iа са Дайхен
бехкан,
Гайнкар-гарагар уллуш
уяттарба.
ЦIайкха йожагIойдаш я
хьа сийле,
Денегар-денга накхагI хуьл
хьа сий.
Кхераме ай хьона цхьаькха
кIийле,
Тха барт-цIьоагIо чIоагIгIаьр
хьо ма дий!

Тха байракий лирех
кхаьгаш Iуйре,
Дайхе, парти хестош иллаш
дек.
Iа низ телаш хьуьжъ тха
гуйле,
Октябрь, хьо, малхал
сийдагI къег.

КIур тувсаш я фабрикаш-
заводаш,
Форданш миссел хьайкка ухх
тха кхаш.
ПIалий я хIанз юрташ, тха
городаш,
Моастагlий а ухх са Дайхех
баш.

Пхьений замаI Iаьржа боад
дIакхесса,
Вахар хоздеи мехка мел вар
вел.
Хьо кхаларца беркат лаьтта
десса,
Дайхьал я са Дайхен,
халкъий кхел.

Сов гIоздьанна леташ латт
са лоатташ,
Беца-лоаI-керта хьоь тIа
боах ший кий.
Октябрь, хьох ва со иллаш
олаш,
Хьол са бочагI цхьаькха
тIома дий!

СССР ОБОРОНА МИНИСТРА ПРИКАЗ

1974 ш. 7 ноябрь № 245. г. Москва.

Новкъостий салтийн матросаш, сержанташ а старшинаш а!

Новкъостий прапорщикаш мичманаш!

Новкъостий эскарш, наьралаш, адмиралаш!

Тахан советски халкъо, Герзашшарча Низний тIемахошца, социалистически нехкий къьхьегамхоша, деррига прогрессивни адамаша чIоагIга дездеш Сийлахь-йокхкача Октябрьски социалистически революце 57 шу дизар.

Сийлахь-бокхкача Октябро хьаййаллай дерригдуне историе керда зама — дуне революционни наьхьана кердадаккхара зама. Сийлахь - бокхкача Ленина белгалбаьлча наьхьагIа хьайоагIаш йола вай Даьхе лоацIена исторически хана низ бола социалистически паччахьалкхе хинна дIаэттай. Коммунистически партена гонахьа кхотабенна советски наха къьхьегамен творчески хьинар чIоагIга айдаь къьхьег тахан КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяра. Шерра яьржай йисай⁄ча пятилетка дийлагIча шера план хенал хьалха кхоачашъяр духьа лелаю социалистически яхь. Толаме дегIаух промышленни юртбоахамен производство, Iилмен культурен, толлу халкъьа хьал-торо, чIоагIлу СССР экономически оборонни низ.

Керда общество хьалъеча доккхий хIамаш карагIдийнад вежаршка долча социализма механата. Марксизма-ленинизман социалистически интернационализман принципий лардаIа тIа тIа-тIа дуккагIа чIоагIлу социалистически содружества цхьоагIон денаьл солидарности.

ПIагIертган лерраIен чакхйоах КПСС XXIV съезде оттаьл араъьарга политика программа. Советски Союзо социалистически содружества механата айхха цхьоагIо а йолаш, эоарзегIа ца боаккхаш чакхбоах халкъьий машарн кхерамазаш чIоагIъара. тIаберзабаь ниъкъ дунен халкъьашта юкъъера гIулаккхаша хинна позицини хувцачаш чIоагIлердгIола, тайпатайпара общественни строеш йола паччахьалкхенаш машаре яхара принцип чакхйоаккхаргIола гIулаьхаш леладу.

Ххоккам кIаьдбергбола гIулаьх вIашIтIехьдьаккха долларшехьа а. дIехо а дахаш шоай гIулаьккхаш чакхдоахаяш да дунен халкъьашта юкъера хьал унахьена хилийтара дуьхьал еш, тIема материални кийчо еш, дунен тайп-тайпара районашка провоцацеш еш доза реакцен агрессен низаш.

Цу хьалаька Коммунистически партен Советски паччахьалкхенон данза даьрг мел доацар ду мехка оборона дIахо чIоагIъара, хилданза йоаххо ю вай Герзашшарча Низний тIема кийчо лакхъара.

ХIанзара эггара толшаагIа дола геръ шоай бе доаллаш бола советски тIемахой дисциплинда морально-политически тIемен гIулаьккхаш доаххаш ба. Вежаршка долча социалистически мехний эскарашна айхха тIема нхьоагIо а лелаеш дар дIахо а сийленна кхоачашдергда шоай патриотически интернационални лекхар, тешшамен фен латтарга уж социализмана карагIдьяна историчесс хIамаш ораздеш.

Новкъостий Эскарен Флотен тIемахой!

Сийлахь - йокхкача Октябрьски социалистически революце 57 шу дизар даьхьала душ аз шун! Герзашшарча Низний личнен состано тIемен политически кийчоне, герзан тIема техникен карааерзаеча, тIема дисциплина ⁂лоагIъеча керда толамаш дахар лов сона.

Сийлахь - йокхкача Октябрьски социалистически революце 57 шу дизар белгалдоккхаш АЗ ПРИКАЗ ЛУ:

Тахан, 7 ноябре, моттигерча хIанах 20 сахьат даьчча вай Даьхен столице — город - турпал Москве, союзни республикай столицашка, городашка - турпалашка Ленинграде, Волгограде, Севастополе, Одессе, Новороссийске, Керче, крепосте-турпале Бресте тIехьа итт артиллерийски -залпашца салют е.

Даьхьала хилда турпал советски халкъьа шун майра Герзашшарча Низаши!

Хоастам хилда Советски Союза Коммунистически партена — ерриг вай коталожан хьара дегаш урааттадечоан уж йоахилга вIашIтIехьдоахачоан!

СССР ОБОРОНА МИНИСТР
СОВЕТСКИ СОЮЗА МАРШАЛ
А. ГРЕЧКО.

ПХЕ ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЬЙ

Таханарча цlейна дика накъаеной тха ферма коллектив. Цхьаболча доаркаша кхоачашъяьй шера планаш. Хlаьта Т. Клешневас, З. Хашиевас, А. Мариковас социалистически декхараш а кхоачашдаьд. Иштта, З. Хашиевас ше тlайица хиннача декхарийла совгlа хlанзле бlаь килограмм, Т. Клешневас ши бlаь килограмм шура яьккхай хlара кхоабача lаттагара.

Аз айса план 2770 килограмм йолаш хlара кхоабача lаттагара 4 эзар килограмм шура яккха декхар тlайийцадар укх шера.

Моллагlча балха тlа, ший «къайленаш», торонаш я. Йолаш я уж тха балха тlа а. Ишта, геттара лоархlаме да доахан кхабара рацион а ханаш а лерттlа кхоачашъяр, чусоцадаь доахан латта моттигаш екъа, цlена хиййтар, доахан хlара дийнахьа цхьан хана деттер.

Хlанз иттлагlча пятилетка чотах болх беш я со. Иштта, пятилетка планагlа 16630 килограмм яккха езаш хиннача хlанзле 16900 килограмм шура яьккхай аз.

Из толам баккха дика новкъостал дир сона «Назрановский» совхоза доаркаца Социалистически Къахьегама Турпалца Барахоева Лемкайца, Назрановски района «40 лет Октября» совхоза доаркаца СССР Лаккехьарча Совета депутатаца Даурбекова Зинайца лелаеча социалистически яхьо.

Гучох, хlара кхоабача lаттагара пхи эзар килограмм шура яккха карагlдаргдац сона укх шера. Иттлагlча пятилетке хьожаргья со цу хьокхамга кхача. Цхьабакъда ийслагlча пятилетка укх дийлагlча, къоастамбеча шера хlара кхоабача lаттагара 4700 килограмм шура яккха аз дош лу.

М. РЫБАЛКО,
Сунженски района Кирова цlерагlча колхоза доярка, Ленина ордена кавалер.

Тха комсомольско-кагирхой бригада сентябрь бетта денз тlадоагlача шера чотах буруw тохаш я. Бархl къамах нах ба тха бригаде: эрсий, гуржий, гlумкий, гlалгlай, хlирий, кхыбараш.

Укх шера къаьстта дика къахьегаш ба бурувдеттар Бешков Николай, бурувдеттарий гlончаш Неткачев Виктор, Цечоев Муса, Балаев Борис.

Хlанз тха бригада технически колонна скважине lочукхийта кийча ю.

Укх шера июль бетта сай пхе шера задани кхоачашъйъ аз. Хlанзалехьа тlаьхьарчу пятилетке чотах техха буруw 60 метр я. Цох алхха сай толам лархlац аз. Из боаккхачо сона дукха новкъостал даьд буровой мастер Гурами Григорьевича, бригадерче са доттагlачо.

Кхойтта шу дизад укказа са къахьега. Цу бурашка со хиннав бурудеттарий гlонча, бурудеттар, сменни мастер. Укказа дlаийцадо со КПСС членалла. Хьаьнала къахьегара сага чоагlа еш дай мехка. Масала, укх тlехьарча шерашка сона еннай Ленински юбилейни медаль, Къахьегама Цlеча Байракха орден, «1973 шера социалистически яхье котлаьнача» яха знак.

Тlадоагlача шера июнь бетта йистеякха еза скважина цхьоалагlа яхарга кхачалехьа бура тха бригадера хьаькха лерхl аз.

Я. МУСАЕВ,
Малгобекски бурув тохара балхий управлене сменни буровой мастер.

«СЕРДАЛО»
2-гlа оагl. 7 ноябрь, 1974 шу.

ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНИ ДОТТАГlАЛ ЧlОАГlДЕШ

Цхьа дезал санна

ВАЙ ПАРТЕ беррига организаторски политически болх тlаберзабаь ба КПСС XXIV съезда исторически решенеш, ийслагlча пятилетка заданеш ханал хьалха кхоачашъяра.

Советий lаьдал латтача шерашка хьалкхийнаб коммунистически идеалех чlоагlа тешаш бола нах. Советски наьха правственни куп-сибата керттера белгалонаш я коллективизм, новкъосташха вlаши гlо дар, советски обществана долча беркат цlенча легца къахьегар, общественни декхар боккхача бехктокхамс хетар, советски патриотизми пролетарски интернационализми йолаш хилар.

Дега чlоаггlа лоlам хул эггара дикагlча, балха тlа эггара хьалха латтача наха юкъе коммунисташ хиларах. Уж дика болхлой хинна ца lеш, дика хьехам дуй бола нах, дика новкъостий а ба. Цу хьакъехьа дукха дика хlамаш дувца мегаргдолаш я Сунженски нефтебаза коллектив. Из коммунистически къахьегама коллектив я. цунна керте латт коммунист Шажаев Ахьмад Алимханович. Хьаькъале аьнна да «Доттагlалца ба вай низ» яха дешаш. Да а да из иштта.

Цу коллективе цхьан цlен дезал санна хьаьнала къахьегаш ба эрсий, гlалгlай, нохчий, хlирий, жугатий. 30 шу да цу предприяте коммуниста Носакин Роман Прокофьевича болх бу. Йз Сийлахь-боккхача Даьхен тlем тlа дакъа лоацаш хиннав. Цунна геттара дика бовз ший болх. Ше цига къахьегаш йоаккхача хана цо lомабаьб электромеханикаш, операторараш, слесараш, машинисташ. Роман Прокофьевича lомабаьрех ва Костоев Элмарзий Ювсап, Лорсанов Шаlрани, кхыбараш а. Цу коллектива авангард я партийни организаци. 15 шера халданза цу организаце секретарь ва Лорсанов Дауда Шаlрани.

Партийни организаце дика кхоачашду ше белгалдаьха гlулакхаш, тоабу политинформаторий агитаторий болх. Нефтебаза дика вlаштlехьбаьккха беча массово-политически балхо новкъостал ду производственни толамаш дахара, хьалхашка латта декхараш кхоачашдара.

Болхлошта шерра дlадовзийт хьалхалаттача коллективашта карагlаьннараш, дегlайоалаю шоай коллектива дикагlйола традицеш. Боккха теркам тlабохийт коллективе болх беча кагирхошта кхетам балара, коллективо тlайийца производственни планаш кхоачашъяра, хlара болхлочун идейни культурни боарам лакхбара, социалистически декхараш толамца кхоачашдара.

Болхлошта юкъе беш бола организаторски идеологически болх кlоаргга идейни чулоацам болаш ба. Хlара кlирагlа хул коллектива членашта интернациональни атеистически кхетам балара хетаяь общественно - политически чтенеш. Иштта дика нийсбаьча идейни балхо наьха идейни культурни боарам лакхбарах «Йоккхача культура коллектив» аьнна цlи тиллай нефтебаза коллективах.

Кхаь республика Грозненски управлене нефтебазашта юкъе хlара шера хьалхара моттиг лоацаш хьайоагlа Сунженски нефтебаза. Цу коллектива коммунисташен парте боацарашек хьинаре дакъа лоац юрта боахама культураш чуэцача юкъе. Цар иштта дика дакъа лоац района общественни вахара юкъе а.

Моастагlала тlехь еш йоача буржуазни пропаганда леладеча гlулакхашта дуxьала лоаттабеча къовсаме партийни организаце ший декхар лерхl коллективана интернациональни кхетам балара боарам лакхбарах, марксистско - ленински теори кlоаргга дlайовзийтарах. Вай мехка моллагlча къамех бале а миччахьа бахаш бале а беррига нах цхьатарра бокъо йолаш хилар, уж социалистически Даьхен цхьа дезал хилар дlакхетадайт.

Социализма хьалашка болхлой класса дагалаттарашн принципаши ерригача общества дагалаттараши принципаши а хинна дlаэттай.

Советски наьха вахаре керттера белгало я деррига халкъаш цхьатарра бокъо йолаши вlаши гlо деши хилар. Парте XXIV съезде аьнний: «Парте тlехьа тlайоагlача хана а берригача къахьегамхошта кхетам лургба социалистически интернационализма уйланца, деррига къамаши халкъаши чlоаггlа лоархlаш хилара уйланца».

Интернационалист хилар из да духхьал ший къам хестадеш дувцача сонтача хабарашта а деча гlулакхашта а духьала къовсам лоаттабар. Болхлой классо кхетадечох къамах деш дола доккхал — из да мехка деррига материальни рузкъаш хьадаьр къахьегамхой болга кхетадар. Иштттача кхетамца, иштттача принципаца хьалхле лелаю тха района цаьтта доаккхача завода партийни организаце а. Цига болх бу 20 шу ха йолча Батурина Мария Пародирьевнас шийца къамаьл деш аьлар: «Айхха а барттайна а хиларах тха коллектива ка йоал производственни планаш толамца кхоачашъе. Тхона вlалла дага а дохац уллув болх беш воалаар цу е вокх къамах ва яхилга. Мел башха ва из моллагlча къамах вале а, дика хилчахьа».

Мария Пародирьевнас lомаьй Парова Ибрахlима Зина. Чlоагlа дика дош аьлар цо шийна хьийхачох лаьца: «Сона мел ховр нунтара lомадир аз. Сона эрсий мотт дика хац. Хlаьта а дувцар вlаши дика кхетаду оаха».

Болх дика беш, ший опыт дlайовзийташ, кердача болхлошта хьехаш хиларах Мария Пародирьевнайна «За трудовое отличие» яха медаль, Сийлен грамота еннай.

Цу завода партийни организаце секретара Бузуртанов Османа Бекьхана, директора Алиев lумха Адама дувц вlаши лоархlаш а сий деш а шоай болхлой хиларах, низкъала моттиг эттача гlо-новкъостал де уж кийча хиларах.

Цхьана къахьегаш хьа а хул, чlоагl а лу вlаши леладу интернациональни доттагlален вошален гlулакхаш. Боккхача лоархlаме да тайп-тайпарча къамех болча наха из кхетадар, шоаш дуккхача къамех болча къахьегамхой цхьан социалистически дезала нах хилар кхетадар, халкъий доттагlалах вай дукха езача Даьхен низи чlоагlалой латташ хилар довзар.

Т. ХАШАГУЛЬГОВА,
КПСС Сунженски райкома инструктор.

Дохаргдоаца вошал

НАЬСАРЕН районерча Долакха-Юртаи Къилбаседа - Хlирийчен Зильги (Тоасолта - Юрт) яхача юртаи юкъера доттагlал исторе кlоаргаленашкара денз хьадоагlаш да.

Со теттара зlамига волаш хезад сона цу юрташна бахача гlалгlаштен хlираштен юкъерча доттагlалах боккхийча наха дувцаш. Дуккха хlирийн гlалгlайн кагийнах дуй бна доттагlий хиннаб. Нанас баь вежарий санна шоайла гаргара лоархlаши вlаши новкъостал деши баьхаб уж. Дуккхачар халкъашта юкъера доттагlал чlоаглдеш вlаши дlа-хьа гаргалонаш еш хиннай.

Тахан дуккха а бувца йиш я хlирашца дулха-цlех гаргало йола тха юртара нах. Вlалла гаьна ваха а ца везаш, са сай нана а хlире я. Са даь-дас Тоасолта-Юрта ший доттагlий — хlирий болча волаш шийца хьоэшалгlа кхувлаш хиннав зlамига кlаьнк волча хана са да Идиг.

— Хlирий болча тхоаш долхача хана чlоагlа дега хозахетар хулар сона, — оалар тха дас хlанз тlехьагlа а, ше зlамига хинна ха дагалувцаш.

Бера хана дуккха шераш даь доттагlий—хlирий болча даьхад са дас. Цига lомабаьб цо хlирий мотт а. Цига ейза йоалаяьй цо са нана а.

Вlаши тара дика оамалаши гlулакхаши дукха да вежарашха долча шинна а халкъа — халхараш, ашараш, дикаво хиннача тlаоттар, кхы дуккхадараш. Дукха цхьатара дешаш да шинна а халкъа меттаща а.

Оалаш да дика-во тlакхаьчача мара бовзац доттагlий. Из бакъдолга цlаьхка а гучадаьнад граждански тlема шерашка. Долакха-Юрта деникинцаш тlалетача хана царна духьала латаш хиннача Долакха-Юртарча нахаца са даьна уллув майра латаш хиннаб цун доттагlий хlирий.

Дан нанеи дlадаьнна тха дезал бисача, эггара хьалха тхона новкъостала баьхкараштa юкъе бар Тоасолта-Юртара хlирий Булиевгlар, Байматовгlар, Дзараховгlар, Дзуцевгlар.

Массехк шу хьалха саг йоалайнр са воlа. Цига хьоалчагlийца баьхкабар дуккхача Къилбаседа - Хlирийчен юрташкара гаргара нах, доттагlий. Шин халкъа вицалаш дlашагlкхийтта ший тайпара доккха цlей дар цу дийнахьа тха коа. Цхьана халха бувлаш бар хlирийн гlалгlайн мехкарий, кагий нах...

— Хьажал, хьажал, — йоахар са доттагlчо Байматов Асламбека, — вlалла къоасталургболаш а бий хlирийн гlалгlайн кагирхой.

lалаьмате доккхий хувцамаш хиннад Октябрьски революци хиначул тlехьагlа гlалгlайн хlирийн вахаре. Цхьаккха бокъо йоацаш хинна халкъаш иразерча вахарга кхаьчад хlанз. Вlалла а лаьрхlа варгвоацаш дегlаенай шинна а халкъа культура, искусство, цlаккха дохаргдоацаш чlоагlденнад советски халкъашта юкъера доттагlал. Мелла дукха ха дlаяхарах, хувцамаш хиларах дицлац наха юкъера дика гlулакхаш.

Джарап ТИМУРЗИЕВ,
пенсионер.

Долакха-Юрт.

ПХЕ ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЬЙ

1959 шера денз Грозненски барзкъаш тегача производственни объединене обмеровщикалла болх беш ва коммунист Григорий Васильевич Лях. Ийслагlча пятилетка план укх шера 28 августа кхоачаш а яь хlанз иттлагlча пятилетка чотах болх беш ва коммунистически къахьегама ударник Григорий Васильевич. Чоалхане ба обмеровщика болх. Хlана аьлча цо нийса дистарга хьежжа мара кlадах кхомбеш хьадаха йиш яц барзкъаш. Цудухьа пятилетке эзараш метраш кlада кходе вlаштlехьдаьннад цун.

Къонача болхлошта ший балха говзал дlайовзийта lац из. Цар шоай балха заданеш кхоачашъяра, арахеца продукци дика хилара цахаддаш йоакхо ю цо. Нов. Ляха говзал дlаlомаьй ба къона болхлой Г. Дугоновай З. Послеповаи.

Дика производственни хинна ца lеш общественни балха а хьинаре дакъа лоац Григорий Васильевича. Хlаьта укх шера цехови комитета председателалла хержав, объединене партийни комитета член ва. Къахьегаме доккхий толамаш дахарах Ленински юбилейни медаль, «Знак Почета» яха орден еннай гlоравьнача производственника.

СУРТА ТlА: Г. В. Лях.
И. ПЛИЕВА сурт.

Тха цехе болх беш ба, эрсе Валицкий Анатолий, украинец Корниенко Владимир, нохчо Януркаев Ваха, иштта кхыбараш а. Барттайна, эррига торонаш производственни декхараш кхоачашдара оарцагlъяха къахьег бригада коллективо. Производственни план хlара бетта 150 — 160 процент кхоачашъю. План иштта кхоачашъяра чlоагlа новкъостал ду бригада членашта юкъе а, хlаьта бригадашта юкъе а шерра яржа лелача социалистически яхьо. Цу социалистически яхьа юкъе каст-каста хьалхара моттиг йоакх тха коллективо. Карагlдаьннарех кхоачам ца беш даим шоай профессиональни говзал лакхъеш хьабоагlа бригадера болхлой. Укх шера хlаране карaерзайир смежни професси. Хlанз шоай керттера професси — слесарий — сборщикий говзал харал совгlа электросварщика говзал а йовз болхлошта. Пятилетка тlехьарча шера чотах къахьегаш я тха коллектив, хlаьта аз айса из хьогге а кхоачашъяьй.

С. САИДОВ.
«Трансмаш» завода слесарий - сборщикий бригадир, Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета депутат.

Кагирхошта кхетам лураш

ШИЙ революционни къахьегамеи традицешца сий даьнна я Грозненски «Красный молот» завод. Тlехьенгара тlехьенга йоалаш хьайоагlа уж. Боккхагlболча, опыт йолча болхлоша къоначарна балха говзал lомаелга а традици хинна дlаэттад.

26 шу хьалха заводе балха вера коммунист Вилен Иванович Абрамов. Болхлой династи дlахо яхьа вена къона болхло слесара болх бе lомавир хlаьта хиннача говзача болхлочо, хlанз пенсионер волча Сергей Иванович Козырева.

Цо аьлар зlамгача сагага: «Хьа да вовзар сона. Дика вовзар хьа воша а. Заводера вахар из тlем тlа. Даьхе баьхан моастагlчоа духьал тlом беш велар из. Со тешш сай балха говзал тешшаме дlахо хьорггйолчунга айса дlалуш хиларах. Хьо санна бола къона болхлой тха кхоане я».

Гlалат ваьна хиннавацар къахьегама ветеран. Шийх бенна тешам боабанзар Вилен Иванович Абрамова. Дика lомайир цо слесара - сборщика говзал. Хlанз Вилен Иванович № 3 йолча цеха бригадана керте латт.

Ленински тlахьехама коммунист хиннача ший даь, заводе эггара толашагlа хиннарех волча болхлочун сий лакха лоаттадеш хьавоагlа Вилен Иванович. Ше а ший дас а дlадоладаь гlулакх дlахо дахьа воlага Эдикага дlаденнад цо — ший балха говзал lомаяьй цунна.

Абрамова ший воl санна дика lомаваьа хlанз ший бригаде болх беш вола коммунист Борис Дмитриевич Комаров а. Вилен Ивановичеи цои чаккхъяьккхай хlанзле шоай пятилетка.

Хlанз Вилен Ивановича балха говзал lомаеш ба цун бригадацара къона болхлой слесараш Сергей Абитови Евгений Пятикови. Иштта къоначa болхлошта ший опыт камаьрша дlалуш хьавоагlа къахьегама ветеран.

Из санна болча бlаьнешца а хьех заводе керда болхлошта. Кlезига кагий нахи мехкарийи кийчбаьбац ше заводе болх беш даьккхача 30 шера № 16 йолча цеха токара Шиянова Клавдия Ивановнас. Из бахьан долаш «Кагирхошта хьехам телар» яха ВЛКСМ медаль еннай цунна. Дукха ба цо хьийха хlанз заводе болх беш бола нах.

Болат лоаладеча цехе Саидов Хьамид балха венача хана чlагггlа раьза а хиннa, из lомавеш хилар опыт йола болхло стерженщик Николай Иванович Морозов. Хlаьта Хьамид укх сахьата говза болхло ва, цо тlехкхоачашъю ший балха норма. А. Н. Морозов волча болх беш ва хlанз Рязански областера практике вена Касимски индустриальни техникума студент Анатолий Давыдов.

Заводе эггара хьалхара пятилетка кхоачашъяьрех ва № 16 йолча цехера Ибрагимов Имран. Шийна хьехаш В. Н. Корневеи А. И. Друзенкоси хьийга къа доаданзар цо. Из заводе цlи хеза болхло ва.

А. И. Друзенкой воl Анатолий къахьега веча, из бокъонца ший балха говзал карзерзаяь валлалца цунга хьожаш хилар къахьегама ветеран Цвигун Филипп Андреевич.

Къона болхлой кхеберех цаl ва заводе йоккха опыт йола токарь - карусельщик Ибрагимов Хьасан а. Хаджиев Алаш балха веча, шийга дlаийцар цо из.

Алаша дика lомайир карусельни - токарни станок, цо кхоачашду хlанз эггара чоалханегlа дола балхаш.

Хlанз Хаджиевеи Ибрагимовеи тайп-тайпарча сменашка нарял цаl йолаш болх бу. Цо цlаккха вицвалийтац ший хьехархо, цо шийна даь новкъостал, боабац шийх бенна тешам.

Цу тайппара, «Красный молот» завода боккхагlболча, йоккха опыт йолча болхлоша хьалкхебу шоай когаметта дlаоттаргбола къона болхлой.

А. КОВАЛЕВ,
«Красный молот» завода завкома председатель.

ЛАЬТТАН БЕРКАТ

Дерригача шера ше даьчун Даьхенна хьалхашка гурахьа экзамен лу ахархочо.

Из кхетадеш къахьийгад тха звенос укх шера. Тахан, Октябрьски революце сийлен цlей дездеча дийнахьа, Даьхенна оаха а деннад тхоай хьаьнала совгlат.

Шерра яхь а йоржаь «Цхьа буртиг кхай тlа бутарбац вай!» яхача девизагlа къахьийгар тха звено членаша укх гурахьа. Пятилетка диълагlча, къоастамбеча шера шоллагlа хьувкъамца бойташ чубара доккха хьинар гойтар механизатораша.

Ялата лаьрхlа дlайийна хинна 150 гектар хьажкlаш чуэцаш ялх агрегат яр. Ткъаь шиъ дийнахь уж чуийца яьхар. Цу толамга кхача тха камаьхал яьккхар механизатораштa юкъе яьржача социалистически яхьо. Тхона доккха новкъостал дир республика кхыча районашкара баьхача механизатораша.

Тха кхай тlа дика болх бир «Атагинский» совхозерча комбайнераша нн. Кушалиева, Довлетгиреева, Сугаипова.

Царех хlаране ден норма 2,8 гектар йолча 4,5—5 гектар чуэцар.

Тахан, ахархочунна хьаьнала къахьега паргlато еннача Сийлахь - боккхача Октябра 57 шу дузаш хьийгача кьих хьахиннaчох, дог гlоздувл. «Кура» хьажкlий хlара гектара тlара томараш йолаш 75 центнер яьккха Даьхен амбарашка чутайсай тха звенос.

Б. КОДЗОЕВ,
Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхоза хьажкlаш лелаеча механизированни звеной звеньевой.

ТlЕМ ТlА А КЪАХЬЕГАЧА А—ХЬАЛХА

ШИТТА шу хьалха Грозненски швейно-производственни объединене 4 цехе балха яхар Александра Ивановна. Город Орджоникидзе хlамаш тегача фабрике болх баь опыт йолаш яр из. Цудухьа дуккхача хана денз цу чу къахьегаш хьабоагlараштa нийсса дlадоладелар цун гlулакх. Хьалха денз йовзаш йола саг санца тlайийцар из коллективо, эзаелар новкъостaштa.

Халданза балха норма тlехкхоачашъеш чакхъяьккхар цо бархlлагlа пятилетка. Хlаьта цо хьадеш мел дар кхы саго кулг тоха ца дезаш, хулар. Бригаде, цехе меттел, еррига объединене а цlи хезар цу дикача швея-мотористка. Ше кхоца еш Александра Ивановнас хьийгача къил боккха мах бир, Октябрьски революце орден елар цунна.

А. И. Спиченкай наькха тlа Цlеча Седкъа ордена уллув къаьгар шоллагlа орден.

— Хlанз фу хала да, —йоах Александра Ивановнас. — Херра даа а дувха а да хlанз пахага. Атта кхаьчадац вай укх иразеча ханага. Моастагlашта духьал уттa, цlий lодахийта, бовзарех-безарех къеста дийсар...

Атта хиннабац Спиченкай вахара никъ, кlезига лайнaц цо халонаш.

Эггара эшача хана, цун ийс шу долаш 1932 шера дукха ха юкъе ца йолаш да а нана а енна, шийла зlамагlволча вешийца йисар из. Бакъда кlалдитанзар Советий lаьдало бой хинна цхьаь диса бераш мел эшачунца lалашдир, дешийтар, балха говзал lомаяйтар...

— Бера хана тlаэтта из боккха бала биц а бенна, хоза дlадоладеннадар тха вахар, — яхаш дувц Александра Ивановнас. — Иштта хоттадепша из цlаьхха юха а хьадар. Кlирандийнахьа сай новкъостаца араяьнна городе Орджоникидзе проспекте гlолла Ленина дегlа памятник долчахьа дlайодар со. Цу хана дукха нах гуллора радиорепродуктор йоаллача. Цигга хьаьхкайкадир фашистски Германе вайца тlом хьоабаьб аьнна. Из ахканара хоза, малх хьежаш къаьга хинна ди lаьрждела сона а...

Тlом болабеннача хаlа цо болх бу хlамаш тегача фабрике дийнахьа 10—12 сахьата. Хlара денна хьахоз къонача йоlа тlемах дола къахьа хоамаш.

Шурай дега кхоачам хилацар алхха къахьегарах. Шоза-кхозза дийхар цо ше тlем тlа яхийта, аьнна. Юххера а кхы из къар а ца енна, военкомато кхоачашдир йоlо дехар...

Командиро ше санчасте хьожайнча, цига ца а йодаш, снайпер хул цох. Ший кулг-карагlа гитлеровцаш боабе довра къоначa йоlа.

1942 шера Къилбаседа Кавказа фронте а йолаш, тlом бе йолалу Спиченко. Из моастагlчох латаш хул Кубанерча Тимошевке, Славинске, Украинерча Значенке, Александрийске, Корсунь-Шевченковске, тlаккха Воронеже, дуккхача кхыча моттигашка. Цо дакъа лоац Румыни, Венгри, Чехословаки фашистех мукъайоаккхача.

Гитлеровски Германи эшаьчул тlехьагlа империалистически Япони Дальни Востоке болабьча тlем тlа а хул Александра Ивановна. Цахаддаш диъ шера тlом беш хилар из.

Дуккхаза а лечара яьннай Спиченко тlем тlа йолча хана, дукха хlама бlаргадайнад цунна — фашистий къизал —йоагаь городаш, юрташ, боабаь боккхий нах, истий, бераш. Цаl мара воацача ший вешех Иванах яьлар — фашистех майра латаш вийра из.

Даьхе лораеш денале тlом барах цунна еннай Цlеча Седкъа орден, медалаш, дуккхаза а баркалаш кхайкадаьд.

Хlанз цо болх бу коммунистически къахьегама бригаде. Доккхий толамаш даьхад пятилетка кхаь шера цу бригадо, социалистически яхье хьалха латташ хьаенай из. Цун бригадира Данилюк Зоя Павловнайна Къахьегама Цlеча Байракха орден а луш совгlаташ делар бригада болхлошта дlадахача шера.

Ю. ЮСУПОВ.
СУРТА ТlА: А. И. Спиченко.
И. ПЛИЕВА сурт.

Ди тlехь хозлуш, толлуш йоагlа Нохч-Гlалгlайчен столица — г. Грозный.

СУРТА ТlА: Грозне Ленина цlерагlча улицагlа хьалдеш латта цlенош.

И. ПЛИЕВА сурт.

ПЯТИЛЕТКА — КЪОАСТАМБЕШ ДОЛА ШУ

ДОШ — АЬЛЫНА!

Вай республика Ачхой - Мартановски, Грозненски, Шалински, Шелковской, Урус-Мартановски районашкарча юрта баахама къахьегамхоша толамца ихоачашьлий пачхьалхенгга йлаг дохкара ййслагIча пятилетка диьлагIча, къоастамбеча шера халнъбоахама планаш.

Мишта карагIдьяннад ум толамаш даха? Фу де лерхI ваш паччахьалхенгга йлаг дохкара ййслагIча пятилетка план ханаа хьалха ихоачашьяра? аьнна цу районий нулгалгIошка тха корреспондента дьяча хаттараша жоп лу:

А. ОСМАЕВА,
КПСС Шалински райкома хьалхарча секретара

КПСС ЦК партега, советски халкъара дьяча Кхайкарала жоп луш шоайла яьье бакьна шера къовсам дIабоалабир районга къахьегамхоша ййслагIча пятилетка ухх диьлагIча, къоастамбеча, шера тIайца дехкераш толамца хоачашьара.

Ian замалахь кхай агротехнически карташка хьежжа органически удобренеш яьккар кхашка. Техника дика тоайир, хинна- ьаь дIадолабир хьалхарча балхар. Минеральни удобренешца подкормка йир гураха йийнача культураша, дика кIийчир бIаьсти культураш дIаюв лаьтта. Цо биш хилийтар ерриг бIаьсти юь культураш дIакагIбойча агротехнически хIашшка дIаоа. Масала, хьажжIаш j Май тIакхоачаш дIабийра. Цул хьалхагIа районе хьажжIаш дIабийна яьха ишьа шу дагадагIаш соца.

Хьинаре къахьийтар районга кхаш деладераша культурашта Iунал деш а. Царна шоашта могI новкъостал дир районга промышленни предприятей боахлоца, дешаршхоша. Иштта, хьажжIаштга, шекара свекла, бомбадаргIата, оасар, деш кест-каста субботникаш чакхбоахар.

Дьяча Iунагта хьежжа дика хьийкъар кIа, муьт, хьажжIаш.

Дика йоахло йир районга колхозий, совхозий культалошца" специалисташа кхебаь хьувкъам сихси цIенеи чубара. Из гIулакх чакхдоакхкхча районга боахамашта доккха новкъостал дир Грозинера промышленни предприятей къахьегамхоша.

Юртбоахама культураш кхеош, уж чуз- таш деш хинна балхаш мишта хьоачашшу хьожаш, уж дика вашIIехьлаьца чакхдаха новкъостал деш дукха къахьийтар КПСС Шалински райкома, райисполкома, юрта боахама управленге боахлоца, боахамий специалисташа.

Цу дерригача гIулакхша йоккха хотало яькхийтар тха района юртбоахама къахьегамхоша.

ИйслагIча пятилетка ухх диьлагIча, къоастамбеча шера халкъбоахама планагIа 12350 тонни социалистически деккарагIа 14 эзар 500 тонни дIадала деза хинна пачча- хьалкхенна 20598 тонни ялат дIаделар. Вешта вайча, пятилетка план диъ шера гIоаначшйр. Пхе шера халкъбоахама планагIа 61150 тонни дIадала деза хинна пачча- хьалкхенна 61347 тонни ялат дIаденнад!

Кьасстта дика къахьийтар тха района ХХ партсъезда, Ленина цIерагIча колхозий, «Джалка» совхозий къахьегамхоша. Иштта, ХХ партсъезда цIерагIча колхоза къахьегамхоша ййслагIча пятилетка планаа совгIа 1510 тонн, Ленина цIерагIча колхоза — 900 тонн, «Предгорный» совхоза — 1300 тонн, «Джалка» совхоза — 500 тонн ялат дIаденнад пачча- хьалкхенна.

Ялат кхедена къастта дика къахьийгар ХХ партъездца цIерагIча колхозерча Ломалиев Iале, Ленина цIерагIча колхозерча Магомадов Селима, «Шалинский» совхозер- на Юсупов Ломiале кулгалдеча къахьIаш лелдеча звеньица, «Джалка» совхоза Социалистически Къахьегама Турпала Саидов Бауде кулгалдеча бригада.

ХIанз тIадоагIача шера чузнаргболча хьувкъама тешаме лард йоллара оарцагIбашнад районга кхаш леладераш.

А. КАГЕРМАНОВА,
КПСС Урус-Мартановски райкома хьалхарча секретара, Социалистически Къахьегама Турпала

Тха района къахьегамхоша, Грозинера промышленни, транспортни организацийн къасташ, толамца чакхдаьккхар ялата культураш чуерзавара балхаш. Дальен амбарашка дIаделар 12 эзар тонн совгIа ялат, уж шера паччахьалхенгга ййслаш деза хинначул 940 тонн дукагIа. КПСС ЦК партега, советски халкъара дьяча Кхайкарала оаха ду жоп да из.

Из толам баккха вашIIехьлаьлар лаьтта леладара культура лаьхьара районе кьасстта терказ тIабахийтарах. ЛерттIа пайла нийар органически, минеральни удобренеех, хий дуллача лаьттех. ЦхьалгIачен шолларгIен кIасса лоаь - бу тоссан мара дIаденнад ялат. Юьбоахама боллхол къахьегама овсарле айра доккха новкъостал дир шерра йоаржвяьча социалистически яхьо, Тха район лоаьаха уллача Ахой- Мартановски районица яьх Iелаеш а. Ваьх оп- ьаь дIа-юха йовзийтар вашIи гIо-новкъостал деш чакхдьхар оаха хIашшка дерриге балхаш.

Ялат чуецаца хина тхона чIогIа новкъостал дир тха шерашта: Ерриге Ленина цIерагIча мекхдаьттга чакхдоаккха- ча завода, «Терек» фирма, ацетонови заводе. Грозненски автотранспортни предприятей къахьегамхоша. Район юрта боахама боллхол цIерагIа аз дIа тIара барнал яь царна.

Ялат чуецаца района механизаторашта юкъе къастта хьинаре болх бир «Гойтинский» совхозерча Ленина орден ешнача Исрапилова Халамата, «Красноярский» совхозерча Юшаев Мовлата, Мерзиканов Сайд-Мохьмада, Далаев Абдулгапура, кIайчар.

Ялат кхедечеи из паччахьалхенга дохкаеп районе тха хьалхарча секретарь Мотгиг Магурина цIерагIча совхоза кхъчегамхоша яьккхар.

ХIанз тIадоагIача шера чузнаргдолча ялата ларда йоллаш ба юртбоахама къахьегамхоп. Гураьха юь культураш агротехника бокъонашца лораш дIабийра. Хий дуллаш йолга дерригача лаьтта хина дуладир, минеральни удобренешца хьеннадир. Дукха хIама дисадац яьбя лаьтта ьаьа дакъеа а.

Дика къахьегама совгIат кийчаьд Октября цIейна Грозненски «Электроприбор» завода Гребнева Инна Петровнас кулгалдеча шоалагIча цеха боахлоца. Итт бетта план 29-ча октябре хоачашшйр цар.

Уж толамаш доахача хьинаре къахьегарца белгалбаьнна ба сборщицаш Шабуева Тамара, Валиулина Роза, Брюховецкая Галина. Кийчыо продукцин дикен тIехьяьккх куийташ хIара сменагIа нормаш 125 процент хоачашшо цар. ХIанз пятилетка тIамбера шера чотах къахьегаш ба уж.

СУРТА ТIА: сборщицаш Т. Шабуева, Р. Валиулина, Г. Брюховецкая.

И. ПЛИЕВА сурт.

Хоастам хилба пятилетка толаме чакхъяккхар духьа дерригача халкъо лелаеча социалистически яхье керте а этта болхача производства хьалхалаттараштеи новаторашгеи!

(КПСС ЦК ТIахьехамашцара).

ПХЕ ШЕРА ПЛАН ХХОАЧАШЪЬЯЙ

Нохч - ГIалгIай тIишлошъеча управлене яхкгIагIча тIишлон - монтажин управленга каменщика Бисултанов IабдурахьмIна иттлагIча пятилетка календаргIа къахьега массеех бутт бе.

Октября цIейна сийленца нахьахара СМУ-6 бригадашта юкъе яьржача яхье хьалхара мотт- тIех яьккхачарех цаI я IабдурахьмIан къахьегаш воля Т. В. Качнов керте латта бригада. ХIанзлехь цхьаьтта бетта план хоачашъяьй цо. Вайш ёьлий маьхк тIишлон материалаш ихоьлий бригада тIишлонхоша. Цу юкъе а дизза дакъа лаьцед нов. Бисултанов.

Къахьегамца доал сага сий вай мехка. Цун къахьегама толамаш белгал а доахаш сийлен грамоташ, ахчан премеш тIийнаш, къахьегама книжка тIа да а тIедиллад беркалаш яьхад Бисултанов IабдурахьмIна. Цунна тIийнача совгIаташа юкъе хьансарга хет IабдурахьмIан а ца ВЛКСМ ЦК енна Сийлен грамота.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

СУРТА ТIА: каменщик I. Бисултанов.

И. ПЛИЕВА сурт.

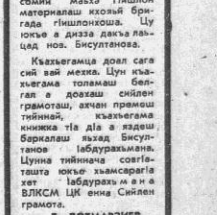

ИйслагIча пятилетка йоллалуш республика кхьича механизаторашта санна сай ЧоронашкIа а хьежа доккхий декъарш тIийна- ьаь. Уж толамца хоачашдара ерриге уйла пятийтIар къахьегам ишйча йоаьхо тIехьяьнна. Пятилетка йоллаелча кхьа шера хоачашшйр аз пхе шера план. ИйслагIча пятилетка 900 гекгар ялат хьакта дезача 1952 гекгар хьекгар аз сай коьк- байнаца. Цул совгIа боахаме электрика, слесарь- сборщика специальностех дукха болх баьб.

Ухх шера, пятилетка къоастамбеча, ерриге ялата низашш тIадахийтар аз КПСС Центральни Комитета партега, советски халкъара дьяча Кхайкарала оасаре къахьегарца жоп далара.

Районе массарел тIех хилар са агрегата хьо- кхамаш.

Ухх шера 877 гекгар хьакта а - хьакта 1900 тонн ялат ьърдар. Хьакта ялг дийнаъь 3% гекгар хьоккхур республика механизаторашта юкъе ьъркана яхье кхтало ьъккхар.

Хь. ГЕТАГАЖЕВ,
Малгобекски района «Интушский» совхоза тхьакта лаьтта механизатор.

КIЕЗИГ-ДУККХА ИСТОРЕЦАРА

РЕСПУБЛИКЕ ГIОЛЛА

СОВЕТИЙ IАЬДАЛ ДОАККХАЧА...

НОХЧ - ГIалгIай халкъа историе чухь йоккхий моттиг дIалоаш кхалнаха. Цаьрех па! юьщаргIья вай. Из ГIойтIа яьха Сельгиреева Сережат. Из юьз Грозненски округа 21 шера хинначул Малхбоален кхалнаьха хьалхарча съездах долча архивни докумьнташ тIа. Из дагайолгIа хIанз болча ГIойтIарча цхьаболча боккхийча наха а. Советий Iаьдал бахьан долаш лоаттабева тIема а, общественни вахара а, хIаьта ишшта социализм хьальяра а юкъе ъьнаре дакъа лоаьаш хилар- рах тарра йоаз наза Сержат.

Къильбаседа Кавказа IилмIа- хоша - историкаша белгалдоаккх дуккха дола кхалнах шоай моарошта цхьана белгалбаьнна духьал лоаттабаьча тIем тIа къоахачал доаккхар, лаьт лийта хилар, хIаьта Со- ветски Iаьдал котдьяначул тIехьяьгIа керда вахар дуллача, кхалнача заман воча гIу- лакхашта духьал кхоьсам лоаттабеча уж хьалхарча му- тIарашка хинна хилар.

1925 шера г. Ростове-на-До- ну арадьяккхача КъильбаседаКавказа кхалнахах доаккха книжжка тIа цох ядаьд: «Граж- данскн тIом болча хана Сель- гиреева Сержат Гикало от- ряда мах ешт, ах хIама хийлеш, цаьрга болча цIе- ескархошта гIулакх деш хин- най. ТIом бева юкъе чу а ухаш, окопаша патронаш хьинаьл. КIайбарех ведда ер- ра, ахьо цIескарех кIалхар- баьккхаь».

Хала ха яр из. Сержата кьар партизанскн отряде мар. Шийга а кIезига мара доаша да хIама шийга кIезига бийца ца юьдеп ерсий цIе ескархошта телар цо, вайнаьха хила ма доаттIара хьоашал дора шоай цIагIа болча цар- на, цхьаьнна хIама кходанар — ший классови вежараша.

Из дерригача дора Нохч- ГIалгIайчеле Советски Iаьдал лорадеш, чIоагIдеп бода нах уж болаиъь. ХIаьта Сержата ший мар велар кьонача а волаш деникинашца бахь тIем тIа. Халхъа Iаьдала те- ьаме йоллаш чакхъьлар Сель- гиреева а, из бахьан шийна тIа мел этта хало денал до- лаш лайра цо.

Атта дацар Советски Iаьдал вттача хьалхарча шерашка: тIемо бохабаь бар халхъа боа- хам, керда вахарг кхоллара новкъарле йора кулакашца, дIа- бахама бисина революце мое- стагIашш. Къасстта хала дар тIем тIа моарош а байна би- сача истшта. Цудухьа вайна тхьаьста деза да цхьаккха ка- лиоаьл йоаца, цIенча дег чура дсагIа, цу сьезде кхалнаха дьь кхамаьлаш. Цар йоахар: «Тхона цколаш еза, йохаьь юрташ юхаметтаоттае еза. Тха безам ба Ленинщ кхамаьл де, йохаьь юрташ цунга дIаюьца, уж юхаметтастгIара, вахар тсалара фу де деза цунга ьъдалийтар».

ЦIенча дег чура доагIап дар цита Сержата дацча къа- маьла хIара дош. Кердача Iаьдал боарам боаппаш лоа- ьхалдеш, цу Iаьдало боадо, ъъел дIайоаккхаргIарах, де- шийтаргIарах тIоагIга те- шаш дар из.

Божка чуловдам болаш дег чу дужаьш дар из къа- маьл. «Грозне эгтара хьал- харча собране хьийка дьяха- чл-вай, — йоаьар цо, — дIа- хьайдаху воаш Советски Iаь- дала тIехьа хилар. Вай дер- ригнеца а дьяккхар Советски Iаьдал. Советски Iаьдал вай- та дешийта Iорг. Со берий но- на йиларах тарра сона тIоагIга дика хет Советски Iаьдал бе- рашка дешийта гIерташ хи- лар.

Оаха хьалльашар Шо Эс- кар... Советски Iаьдала аьчча а материалаш а елар тхона. Цуна баркал ях оаха. Дожжа яраз да берашта школаш хьальерзилар, 65 шу дьяннад Са. ХIанзалца цхьанне а IIиъ- яха собране йийнаш со. Со- ветски Iаьдало лаьрхIад тхо, ххалнаь.

Вахалца новкъост Ленин!».

Серийта пу съезде ишшта дог ГIоздьяннд кхамаьл дир берий учрежденеш хьалъара хьалхьельара доклад ювцан а.

Керда вахар дуллача юкъе берриге ший ина тIабахийта дакъа лоацан хилар Сельгире- ева. Берий беш юллаш долча Х. Яхцатовнен Д. Мидлеевнен докъа новкъостал дир цо. Цул хьинаргIа ГIойтIа хьа- хилар Нохчийчеле эгтара хьал- харча берий беш. Хьаьта цу бе- дина Iаланцеш дар Советски Iаьдал долаллача а чIоагIдеча а балаш тIем тIа байнача бIу- ьой бераш. Цигарча кIаьн- кийн йийнгийн чIоагIа йоаьхо йора Советски Iаьдало, юрта бахача наьа.

Краин Нохчий областен партийни организацеча совет- ски быта юкъеъувзар нохчий кхолнах. Боалаш - боалаш советски боахамех балхара боьлар уж. Дохаш латтар къаьнача заман гIулакхаш. Керда Iаьдал, дика хилар прак- тике бIаргагIча цар хьаллоа- цар из.

Советски Iаьдал эгтача хьалхарча шерашка нохчий кхалнаха юкъера, гучабаьлар дIаяхача ' замангIо хьадоа- гIаш хинна кхалсг маIча сага пийса ца хилар дIадах- кхара тIехь лоаттабаьча къов- саме партийни организацеша- хьинаре нохкъостал деш бала кхолнах. Царех цаI яр бельгиреева Сержат.

«Къильбаседа Кавказа къаьсте- гIа хьалсет» яхача журнала тIа аранъьнача лаьрххIа цох яьлыча статья тIа ядора: «Къаьнарг гIулакхаш дика дитт ломали из кхалсет кхычара хьокхам ба, майрра общественни дала новкъабаьнна нохчий кхолнахах цаI я Сержат Сельгиреева».

Нохчий кхолнаха юкъе эг- гара хьалха Коммунистически парте муьгIарашта юкъе яхь- тех цаI я из. 1920-ча шерашка Сельгиреева хержар потребте- лений общества ГIойтIарча правленеи Нохчий обпольпомо- мен членолла.

Кооперацин дегIайоаллеча кьасстта докхий толамаш дьякар цо. Сержата кооперативни обществина юкъеъувзар 46 нохчий кхалсар. Потребте- льски общества ГIойтIарча берригача членех 18 процент кхалнах бар.

Сельгиреева Сержат, цо дьь ГIулакхаш дозза деза хьа- гIахьувча тIехьенна. Сержата а цу халача шерашка керда вехар кхоллаш ГIассовни моа- стагIашца майра ъъовсам лоаттабаьча кхыча кхалнаха а датагадьяла керда вахар вай мехка котдьяна 57 шу ъ дьяннад.

А. ВАЦУЕВ,
Нохч - ГIалгIай историе, литература, метта IилмIа- тохкама института со- трудник.

МАССАНЕ А ЮКЪАРА ДЕКХАР

ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕСС—ПЯТИЛЕТКА ТКЪАМАШ

ПРОДУКЦЕ ДИКАЛ—КЕРТТЕРДАР

ГРОЗНЕНСКИ швейно - производственни объединенне коллективо цахалдаш къовсам лоаттабу арахеца продукци дикагIа хIалийтара.

ХIара шера 220—250 моделах латта коллекци кийчыо оаха. Уж моделаш хьакорж обшесо- юзни, Ленинградски, Ростовски, Днепропетровски, Волгоградски, Львовски, Ивановски моделай Шеношкара дикагIа- йолча моделлех.

Маг бева организацеп виканашца цIаьна художественно- технически совете хьажа а хьа- же Ростовски моделай Шен Покккача художественни сове- то 40-бальни системагIа оценка ду цу коллектина.

Дiадалача шера 276 модела- га а хьежа 17 модела эгтара лаккагIайола оценка елар худо- жественни совето. Цу 17 моде- ла дикала Знак ялийтара доку- ментаци а кийчйр.

1974 шера, хьалха саина ди- кала 1 категоргIа мара изделеш арахецан объединене коллек- тиво- 1973 шера декабрь бетта кхалнаьха кочамий 8 мо- дела паччахьалкхен дикала Знак елар.

Ухх шера ийс бетта 73000 со- ма маьха 8000 эзар изделеи ара- хийлай объединене коллективо дикала Знак йоллаш. 1974 шера апрель бетта объединене кхы а 8 изделена паччахьалкхен ди- кала Знак елар. ХIанз Грознен- ски швейно - производственни объединене ерриге а 16 изделеи арахец дикала Знак йоллаш.

Дикала Знак хьожаьча мо- делаех изделеш арахецийтара дукха болх бир объединене экс- периментальни цеха конструк- тораша В. И. Салай, З. И. Ани- дьяловаз, Г. И. Бичаевац.

Изделе конструкци, цун ху- дожественни оформлени хIан- зарча хIанз IIабелеча боазмара кхоачийтар, керда техника, ди- кагIйола технологи балха юкъейолалеш, къахьегама дика- гIа вашIIехьлаьккхаш дукха, мероприятеп накъахьа йийлар- цу изделеша дикала Знак хьожайтара. Берий ерриге кочамаш кердача техникаца, IIамигача механизаце средст- вашца IадамIьяьча ЧIоагIга ме- ханизированни потокагIа ъьхо.

1964 шера балха юкъейолалья- ча брак йоаьаш продукци арахецара системагIа чIоагIа пайда баьнна производстваца. Цу системо арахеца продукци дикагIа хилийтарел совгIа, техници дисциплина тоаьай, производства культура, къа- хьегама овсарле лаккхьай. ХIа- ране шийл балхах бола бехьто- кхам кхетабеч хилара я йоккха экономически эффект ду.

1974 шера ийс бетта ОТК тIахьожам боаш 96,9 процент продукци дIаенна. ПланагIа 96,7 процент 1-ча сортагIа арахеца еза продукци 97,7 про- цент йоаьаш.

Продукце сорт лаккагIа ух- хараш 40977 эзар сом пайда хинна предприятена.

Брак йоаьаш продукци ара- хецара системе балха юкъейола- ларца болхлоита сдельно-пре- миальни системех алаш телил- га а юкъелоаладир. Премеш из- дели 1 сортагIа арахецарех тел.

Цехашкен филиазашкен болх беш 174 контролер ва тайп-тай- парча операцеета тIахьожам лоаттабеш. Барзкъа дика хьа- ладра тIахьожам лоаттабарах, тоаде юха телача барзкъашта бо- кьонца учет лелярах сдельни аланех 10 процент премеш лу ку контролерашта.

ХIара бетта брак йоаьа наде- леш дIа а хьокхаш продукце дикала хетаьь конференцеш хул цехашка. Цу хана про- дукци дикагIа хилийтара йоаьа мероприятеш вашIIехьлоах.

Наьха хьаштаеп лоаьара го- рода нах бечь организацеша каст-каст хул объединене ни- женерно - технически болклой.

Объединене коллективо шер- та хьаллалар Яковлевски лакомкомбината тIакчилас жоп.

Сминоваьс хIара балха мотти- ге тIехдака продукци кийчыра социалистически яхь йоаржва- яра дIайолаьнь инициатива.

1973 шера объединене 15 участкоца «Техдика продукци арахецан къахьегама овсарле лаккха йоаьа участкоца яха цIи- ейнай. Из цIи ейнай ухх шера- кхы а йиъ участкана. Цу участ- кай коллективаша бокъо ен- най паччахьалкхен дикала Знак йоаьа продукци арахеца.

Продукци дикагIа хилийтара чакхйоахача мероприятех цаI я болклой кадраш кийчыер.

Ухх шера дикагIйолча опыта школанна дешаш 165 - саг, лаьрххIа йолча курсашка — 601 саг, производственно-тех- ническни курсашка — 221 саг, йоллагIа профессеи карасреаче — 205 саг да предприяте.

ХIара шера керда ГОСТ-ан Iомаеш технически тIахьожама отдела технологашеи болклошеи семинараш ю.

Дукха болх бу объединене производство тоаяра, керда оборудовани тIахьожама юкъейоалаяра.

Ухх шера ийс бетта 272 еланица керда оборудовани балха юкъейъьлай предприяте.

Продукци дикагIа хилийтара дикагIа къоастамбеча дакъа лоаш рационализаторша- на техникица З. А. Мажиев, лаборанткаша Т. А. Яшма- нас, Р. Ф. Слюсареаь, конс- труктораша З. И. Анидьялоаь, В. И. Салаеь, З. И. Багаевас.

Сийлаъь - боккхача Октября 57 шу дизара цIей деззеи дин- ка созгIат кийчаьд Грозненски швейни объединене коллек- тивоо; хIанз хьалха, 29 ок- тябре, къоачашъьлий итт бетта план.

В. ИЛЬИНОВА,
Грозненски швейно - производственни объединене керттера инженер.

МАССАЗА А ПОСТЕ

ВАЙ мехка халкъашт торжественно белгалдоаккух Октябрьски социалистически революце 57 ш дизар иБолгатіа пятилетка диклагІа, къоастамбеча цыра планг толамца кхоачанцыра тІехь цыра социалистически яхь а лоаттаеш чуийина къахьегача хапа.

ИёсалгІа пятилетка заданеш кхоачашІыра юкъе шоашкара доагІа дакъа лоаш общественни порядоки социалистически законности лораеш болча милицие болхзонна а.

Парте хаьдда къоастаяьй вай мохк исторически деГІабоагІа-на хІара этапе милице лоаца моттиг, цо бех балха лоарІам. Парте тІахьехарах милице болх бе ихаб, хІаэш уха а ух толашгІбола къахьегамхой, коммунисташ. Шоай кхо на беш халкъа гІулакх дара, коммунизма идеалгІа - созрае болацыш кийча хилара ахетам тайинаб парте милице болхлошта, лоаноо Іадехарашка хежаш лостам а тайинаб советски милице балха, эргабоаханаш соцыяьй -цуп методаши формаши.

Советски милицех долча партен правительстван соцамаш тІа, решеней тІа, чурча гІулакхий органашка тІулакх дарах долча Положене тІа къоастадь советски милицин болхлой декхараш бокъонаш.

Цу документаш тІа тхьахьехад милице сий лакхдара, цун балха хьалаш тоадара партен правительстван тІоагІа йоакхо еш хилар.

Боккха а, принципиальни лоарІам болаш и чурча гІулакхий органашта КПСС ЦК декабрьски (1973 ш.) Пленума решенеш, партега, советски халкъега КПСС Центральни Комитето да дъь Кхайкарап. Парте кхы-та решенеша цхьана уж я идейно - кхетама болх эргабьяьккех тоабара хьадда йола программа.

Партен правительстван еча йоакхонна жоп луш, республикан чурча гІулакхий органаша денаел долаш гІа лоаттабу зуламаш дІадахара, общественни порядок лорабра тІехьара къоьсам.

Ух тІехьа-эрча шерашка республика милице органашка балха баьхьаб партен правительстван шоашта хьалхашка отгадеш декхараш толамца кхоачашдуьргдора кхона, лакха кхетам бола нах.

Вай милице болх беш бола дукха а дуьхьагІбола нах йокъа квалификаци а опыт а йола, шозй гІулакх - дика кхоачашдуьргдола специалистша. Боккха политически сакетам болаш, йоккха дисциплина йолаш, де дезар дика довзаш хилар — уж я Кочу - ГІалгІайчеи милице цхьацца болча наьха а йоаш, бІаьш болча дикача болхлой оамала кертера гергга белгалонаш. Милице кадраишта юкъе доккхал деш бола нах ба коммунисташ. Юридически вузаш, спешиколаш яьха юристаш хІара шера дуьхьагІа ух милице балха. Милице болх беш нахах 80 процент лакхера юкъерчи образовани йолаш ба.

Духха ба милице шоай дежаран белгалбаьнна дика кхоачашдеш бола нах. Парех ви Заводской РОВД уголовни розыскин инспектор милице капитан И. И. Зуев, Нохч-ГІалгІай АССР МВД уголовни розыскица-инспектор милице лейтенант Л. Тайдаев, вокхха гІаволла следователь милице капитан Э. Я. Харченко, Ленински РОВД милиционер М. В..Сугаипов, ГАИ инспектор милице капитан О. И. Жидков, кхы дукхахбараш а.

Дика общественни порядок хилийтара, зулам а кхыдола общественна хІара дола хІаман а цу халкъийтара тІехь лоаттабу къоьсам вай мехка юкъара партийни общественни гІулакх а хинна дІаэттад. Цунах шоай гІулакх лерхІ советски паьхьа.

Партен правительстван боккха терках тІабохийт общественни порядок лорияра, советски наха сатийна, партІата къаьхьара, Г. Хьаьра хьалаш хьадара. Цу къаьхьехь арадаьха соцамаш — да.-Цар - тІа боккха лоарХІам бу на гІулакх кхоачашдара - шоай лоІамерча халкъа дружинаш. Цу тІехь лоаттабеча къоьсама - юкъеоб общественни организацеи.

Цу къоьсама юкъе дикка дакъа лоаІ - республика халкъа дружинаша. Ух тІехьхарча хана общественни порядок лорияра боах хьинарегІа-бу республика дружинаша, районни халкъа дружинаша. Общественни порядок чІоагІ-ларя боккха профилактически болх беш йола нтташ халкъа дружинаш а республике, цар дока новкъостаеш ду милицена. ЧІоагІга лоарХІаши бахача наьха еаши я Грозненски «Красный молот» завода, Нохч-ГІалгІай паччахьалкхен университета, культурно - просветительни училища, «Грозненгіть» объединене халкъа дружинаш. Цар шоаш лораеча моттигашка дика лоаттабу общественни порядок. Милице сотрудникаш чІоагІа раьза ба общественни порядок. чІоагІара шоашта болхлошта, колхозхошта, ветеллигенце ваьалаштта, республика беррига къаьхьегамхошта.

Нийса хургдаар Нохч-ГІалгІай АССР чурча гІулакхий органий болх цхьаькха а кхоачамбоагар доаДаш бе ах. Милице балха юкъе хІаэ а дукха долаш да уж. Хіэа а лелора дакъа лоаттабу халкъашца, къушцара, спекулянтшца цара къоьсам. Из мамота лакхбе беза, цу гІулакха юкъе дакъа лаца деза ерригача общественности.

Социалистически законность цІенкаштта лелаяр, граждани заявлеешта, цар деча хоамашта чІоагІга терхам тІабаийтта, шийта да милице болхлой, халкъа дружинийн сийлен дехар.

Шоаш кхо ца беш общественни порядок лелаярен социалистически законность кхоачашдуьргдора къаьхьегамхоша сий ду советски милице болхлой.

Шоайх бекна тешам боа ца байтара, милице сий лакха лоаттара. Советий чи-ра граждании бокъо а пар пар-гІа-то а фе лораяра, советски общественна хьалхашкара шоай дежар кхоачашдара шоай ишхобергбаш цар.

В. ШЕЙКИН,
Нохч - ГІалгІай АССР чурча гІулакхий министра заместитель.

СУРТА ТІА: Нохч - ГІалгІай АССР - социалистически яьхь котбаьлна милице сотрудникаш: (ьардехьара ауттехьа) милице сержант М. М. Закранов, милице сержант Ф. И. Борта, милице лейтенант А. У. Тайкаев, милице вокхха гІаволла лейтенант Ш. Бекханов, милице лейтенант В. С. Шамурзаев, милице старшина И. М. Куниев, милице капитан Г. Ф. Жидков, милице вокхха гІаволла сержант Д. А. Рыбальченко.

И. ДАДАЯНА сурт.

ФУТБОЛ

АЬТТУВ БАЛБА ХЬА, «ТЕРЕК»

5 ноябре Грозноерча Орджоникидзе шІеранІчеи «Динамо» яхачеи стадионашца ДІаЙолаГенна, вай республикерча - дукхха хкача футбол езараша сатийса «А» класса - хьадхарча - лиге болча бокъо яккхара йола ахфинальни ярхаш.

СамардйнахьА Орджоникидзе шІеранІча стадионе-лайзар - «Терек» - Николаевера «Судостроитель» футболисташ. Цу матче вІашагІкхийтараш, специалисташа маяхха-ра вай подгруппера дикагІа йола-командаш яр.

Хьалхарча пхе-ялх минута дикагІа лоазар хьашшй. ДукхагІа атакаш йора, бургш вайчарга хьа ца кхоачийташ тоъал - ха яьккхар. Бакъда, хьалхара тайм кокъе кхоачаяьна хана сомбо пхьаьнгаьха йоаш ниЙсделар футболах ловзийта.

Хьалхара тайм чакхъьялар цхьанна а команда наІарашка бургш чу ца тохаш.

Шоллагіча тайме хуоттамах хилар вай команде. Ряззнова когмегта праввьлар Гузенко. Цунца вай футболистий вашІтехьалъар атакаш духхара ярца хьашшй наІарашта кхерам бе. Иштта, Гузенкос дикача комбинацІеІа хьаенна бургш 59 минуте «Судостроителе» наІарий сетка чу чутехар вай форварда Синькос.

Чутехача бургашо хьинар айлаь, кхы а чІоагІаГен сихагІен ловза балар «Терека» футболисташ. Хетар, хьашшй чаІе-рашка хІаэ «Хіэа кхы цхьаьна а бургш чутохарг ма йий цар, аьина. Гузенкос хьаенна корта теха Якушкина сеткагаьха чуерзаяь. Бургш штангаьга хьийтта дІаяхар. Бургш чутоха йиш йоаь моттигаш дукха хилар вай мехкахоь, кІезига хиланзар уж «Судостроителе» команда футболистий а.

Хьо ма вай аьина белгалвахка ега саг воаІаш, бергга а «Терека» футболисташ дика лайзар цу матче. Кхьастта барзал ала доагІа шоай бергга ишхьарогтбаь, шийта да милице болхлой, халкъа дружинийн сийлен дехар.

Шоаш кхо ца беш общественни порядок лелаярен социалистически законность кхоачашдуьргдора къаьхьегамхошта сий ду советски милице болхлой.

Шоайх бекна тешам боа ца байтара, милице сий лакха лоаттара. Советий чи-ра граждании бокъо а пар пар-гІа-то а фе лораяра, советски общественна хьалхашкара шоай дежар кхоачашдара шоай ишхобергбаш цар.

В. ШЕЙКИН,
Нохч - ГІалгІай АССР чурча гІулакхий министра заместитель.

КЕРДА СТИХАШ

Хьамзат ОСМИЕВ.

Лоацца муГІараш

* * *

Хьамола къаьхьегаш
саЙрена вачаьо
Са сийрда далларца наб
сатийна ю,
Дечох кулг па тохаш
дийнахь лийначуо,
Сахилалуна наб-са йина
сагодлу.

Беш-лоама, кертера кІоарга
лоа дашшалца
Шо маьрша дахадда,
къаьхьега турпалаш,
Вай лаьттах духхувал ув
шо тохадала деза
Шо гІоза лелалла, сий дола
турпалаш.

М. ВЫШЕГУРОВ.

ДАЬХЕ–НАНА

Къонгаш во хІара,
массе хана.
Ехаш хиЙаций,
уж хлебаь нана?
Хіьта Дьйхе
вай нана ешй?

Вай во хІара
из сахарГьецийх?
Цудухьа вежарий,
шо тохадала деза
Вай нана массаза а
елийта еза.

Наьха хьашташ кхоачашду

Дукха ха йоаІашш рекон-струкции яь чІоагІа хоза тоаьай "Гастроном» торга № 2 йола тха тіка. Наьха хьашташ кхоачашдара хоза кнйчьь йоккха зал, къаьст-къаьста тоараш дохха отделаш, техни-чески болхлошта лаьрхІа ІІа, товараш дІаоттаяь лоаттабу помещенеш, культурно салаГа-па цІе уголок, кхы мел эпарашш долаш, ишшта дІайха а шийла а хий, душевойш я тха доалаяь хІаэ.

Болх тоабара боккхача лоарХІаме хилар уж гІулакхан. Дезача цІей сийча яхье а яьна хьинарг къаьхьйар тха кхачаяь ерригача цІейна хьалхарча деноШка. Грознений цу денонпка тха тІатака чура эпа йийт хилар дукхача ассортименте доа кхы-чан товараш.

Х. ДИДИГОВ,
гастронома директор.

ДЕГАШ ГІОЗДАЬННА

Октябрьски цІейна хьалхарча деношка къаьстта дукха болх бе бийзар тха, бувзама болхлой. ХІаэ аьлча, дай боккхача мехка масса милицанера дезача цІейна доттагІай, гаргара лаьх дахьъала бувцан эзара-ш пісьмош, телеграммаш ду-ьхьлар цу денонка грозненашка. Поэтьелаш ду дукхагІбола тха отделеяна, бакъдар аьлча, ишкъьало-м дар уж шийл хІнаьхь хІарамера дІаяхачийтаяь тха. ХІаэш шоашта тІадиллача бу бекхтохкамеча гІулакхан дика лоарХІабир почтальонан С. Зайцева, А. Сорокина, А. Глинская, С. Рубцова, телеграммаш дІатеЛа А. Исакова, телеграфнег Г. Соляник, кхы-бараш.

Уж цера къаьстта дика болх беш цьаЬоаІа тха кол-лектина 26 дийнахь къоастадь-ар оаха октябрь бетта тІаийна социалистически декхараш. 2 эзар сотІа пенсионер ца тха отделеяна йолаш пенсе дІаяй-ар. Цирех дукхагІбараеш пенси тІаьхьет. Цунца цувза-денна а дукха болх бе бешш я коллектив. Уж деррига бакъал хаийтаяь йистеодохаш пятилетка къоастамбеча цера план 20 декабре кхоачашъе дахрІад оаха.

В. ГАГАРИНА,
№ 21 йолча бувзама отделене начальник.

ЦІей деззда деношка хургдан

7-ча НОЯБРЕ

В. И. Ленина цІерагІа майда. 16.00—19.00. «Сийле хийла баьккдо-чоа тІехьа эттача къоьсамхой» яха концерт (пластинкаш тІара). 19.30. «Дунен тІа байракъ» яьа фильм.

С. М. Кирова цІерагІа парк. Сийлахь - бокхача Октябрь 57 шу йолаш хетабаь дукхха яьх ви-шагІкхийтараш саькъедар. 10.00. Са-хьат дахьъа дена болх бу аттракцеишна. 10.00. Москвера къаьмабе-ла. 14.00. Массовашш. 15.00. Спортивни яьхьш. 15.00. «Оаза хестано партте сийле» яха духовой оркестр концерт. 17.000. «Поэда» яха ко-вально - инструментальни ансамбль концерт. 19.00. «БІаьшеренашка яьийла ъьа сийле. Дьахье яьа кинофестиваль. 16.00. Кагарской салаГара сайре. «Лото «Сказочники» яха ко-вально - инструментальни ансамбль.

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 10.00. Дукха яьа ви-шагІкхийтта саькъедарш. 15.00. ШейЬа хетадь В. И. Ленина цІерагІа культура. Цей художественни са-модеятельности коллективий кон-церт. 18.00. «Октябрь» яьа кинофестиваль. «Ленни Октябрьс» яха художественни фильм.

Химический культура Дворец. 15.00. «Ленина цІерагІа» яха кинофестиваль. 19.00. Черноречье бохата кІа-лыгаяьой салаГара сайре.

Н. К. Крупская цІерагІа культура Дворец. 9.00. «Ревоэюция яьдеш» яха концерт (пластинкаш тІара). 16.00. Кинофильмаш.

«Красный молот» завода культура Ца. 12.00. Болх бу «Космонавт» яхача берий кинотеатрер. 17.00. «Ма-шинаш хьаьр» яхача вокальнО-инструментальни ансамбль концерт.

Пролетбага цІерагІа культура Ца. 12.00. ЦІейна хетабаь дукха вах вІашагІкхийтта саькъедарш, Болх бу «Орленок» яхача берий кинотеатрер. 14.00. Сийлахь-бокхача Октябрь 57 шу дизара хетадь кинофильмаш. 16.30. ШейЬа хета-дь художественни самодеятельни-стай концерт. 18.00. «Ревоэюце-ратмаш» яьа кинофильм. 20.00. Къаьхьегамхой салаГара сайре.

8-ча НОЯБРЕ

В. И. Ленина цІерагІа майда. 16.00—19.00. «Ленинах, партех, Дахьех дола клеен» яха концерт (пластинкаш тІара). 19.30. «Нов-ьокъост Абсолют» яха фильм.

С. М. Кирова цІерагІа парк. Сийлахь - бокхача Октябрь 57 шу йолаш хетабаь дукхха яьх ви-шагІкхийтта саькъедарш. 10.00. Болх бу аттракцеишна. 14.00. Массов-ашш. 15.00. Спортивни яьхьш. 15.00. Духовой оркестра концерт. 16.00. «Сказочники» яхача вокально-инструментальни ансамбль концерт. 18.00. «Вышперенашка яьийла ъьа сийле, Дьахь!, яьа кинофестиваль. 16.00. Кагарской салаГара сайре. 17.00. «Эрсий илин» яьа Ногч-ГІал-гІай паччахьалкхен филармоне ар-тистай концерт.

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 10.00. Цейна хетабаь дукха вах вІашагІкхийтта саькъедарш. 14.00. Сийлахь-бокхача Октябрь 57 шу дизара хетадь кинофильмаш. 16.30. ШейЬа хетадь берий художественни самодеятельности коллективан концерт. 18.00. «Революцен традицеш» яьа кинофильм. 20.00. Къаьхьегамхой салаГара сайре.

Химический культура Дворец. 16.00—19.00. «Ленинах, партех, Дахьех дола клеен» яха концерт (пластинкаш тІара). 19.30. «Нов-ьокъост Абсолют» яха фильм.

С. М. Кирова цІерагІа парк. Сийлахь - бокхача Октябрь 57 шу йолаш хетабаь дукхха яьх ви-шагІкхийтта саькъедарш. 10.00. Болх бу аттракцеишна. 14.00. Массов-ашш. 15.00. Спортивни яьхьш. 15.00. Духовой оркестра концерт. 16.00. «Сказочники» яхача вокально-инструментальни ансамбль концерт. 18.00. «Вышперенашка яьийла ъьа сийле, Дьахь!, яьа кинофестиваль. 16.00. Кагарской салаГара сайре. 17.00. «Эрсий илин» яьа Ногч-ГІалгІай паччахьалкхен филармоне ар-тистай концерт.

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 10.00. Цейна хетабаь дукха вах вІашагІкхийтта саькъедарш. 14.00. Сийлахь-бокхача Октябрь 57 шу дизара хетадь кинофильмаш. 16.30. ШейЬа хетадь берий художественни самодеятельности коллективан концерт. 18.00. «Революцен традицеш» яьа кинофильм. 20.00. Къаьхьегамхой салаГара сайре.

Н. К. Крупская цІерагІа культура Дворец. 11.00. «Хоккеи хилар» яьа фильм. 13.00. Сийлахь-бокхача Октябрьа яьа ви-шагІкхийтта хоккеистай командаш. 14.00. Лоаца фильмаш. 17.00. Пролетбага цІерагІа культура ЦІа йоккхачу хьехархочу школа, новкъостий хІаэ йолаш эпа лаьрхІадар керда дешдар шу ДІадолалуча хьатарча дешар. Цу дийнахь цІена а къьыа а яр школе. «Ер деррига хьона а хьа а да. Лорадеш из» яхаш дар но бераша школа ер ГІоала экскурси еш дъь хьалхара къамаьл. Цо берий теркам тІабахийтар цІенача, къаьхьача истолаштта, партата, хоратта, наІарашта, вешшаш-таата, выключателаш, кхы мел долчоа. ДІахьехкар царех мишта пайда эпа беза, тІакхаа Яха Юнусовас дешархоша дийнар берий гІулакха из лер-рига вІашТехьдоакхкаш мел дукха ха, къаьхьам, хьинар дІаленнад дуккхача маха. Цо къьыста белгалдаьккхар Советски Союзе парте а правительства а цахолдаш берий йоакхо еш хилар.

— Вай мишта жоп дала деза цу йоакхонна?— яхача хаттара бераша массане а цхьаттара жоп делар:

— Из деррига лорадеш, дика лелиаш а къаьхьгаш а хила деза тхо.

Хьехархочух къамаьлашца, кхоачашдеча пайданеча гІулакхаша гІо дир бервий къатам лакхбе, цар-ъдисциплина тоае. Дешархоша шоай поставеча утгайбора школера гІамаш, дІаьш гІа гІаьнга лорияра, парца ханнаьхь Іуналдара тІаьхьажам делабе.

Яха Юнусовас кІаьхьа ца луш Іомалора бераш школера кхоачашдеш, хьехархочух-ча-чанне, общественни моттигаш-на ийца лела, шоаш цІена а эадел долаш а хила, Цу къьхьехьа дукха болх бора цо бер-ий дайдіа-новатора.

— Гергга а ца хеташ делаш вар дешарго Замзат... Хьехархочо пуна къамаьл дарах а хІама хилаяьар. Цун дІаГара ялха тахка а чекха, Яха Юнусовас наьнаг аьлар, цІаГіа цІена а хоалам болаш тІаьхьа-ьа.

Переменах биГнгаяьта хьехархочо деш вар дешарго Магомеда... Хьехархочо пуна тІаьхьар даизар, е дай ъьа а бехкаяьар. Бакъда цхьа классе цо дийнар Магомеда наьнах, цо ше, могаш йоаІашне а къоьсам тІабахийта кхеборга, цунна лела дешлига а салолІига-а ІаІашдеш цо дукха къаьхьгаш хилара, из йовзараша цун тІоагІа сий дарах. Тіккха хьехархочо белгалдаьккхар, цун хІама хилар шийла, классерча новкъоста — йийна сий ца дар тІоагІа тарцаьхь зуламе гІулакх долча, Цун тІехьаьга белгала тоавеш-ш хуманнаеш Магомеда.

Яха Юнусовас ший долча коъеоз дешархой дай-ноной, мелицинский болхлой, физкультура хьехархой, къьыбараш. Цу-ъдухьа цун дика а ІаІашдеш дешархой коллектив вІашагІ-йолла. ХІэнз шоллагІа шу доладелнад Я. Ю. Атабиевай хьалленна школе из доарХІаеш-ме болх дІабаьлар. Цунах ъьа хьадьяьна бераш доккха дІа. ВІашТехьдьяьна-ъ барттаяьна дешархой коллектив вІашагІ-йолла. Цо хьинарг дакъа лоаш шоаш-ш хьалленна дарта бехктохаме дехарап. кхоачашдеча.

А. БЕГИЧЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

7 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.30 — Москва. ЦІе Майда. Сийлахь-бокхача Октябрьски социалистически революцен 57 шу йолаш хетаяь» Ціухой парадни къаьхьегамхой демонстрацин. Трансляцин Москва берий художественни самодеятельности концерт. 11.00 — Москва телевиденин. Города Москва берий художественни самодеятельности ларуеташ концерт. 13.00 — «Ленин Октябрьс яха художественни фильм. 15.00 — Боссбога телевиденин. «Тха адрес — Советски Союз». 16.00 — Боссбога телевиденин. Документальни фильм. 17.50 — Боссбога телевиденин. «Лаборе» яха мультфильм. 18.15 — Боссбога телевиденин. «Цемент» яхача телевизионни художественни фильма премьера. 1-ча серн. 19.35 — Боссбога телевиденин. Советски Союз долаеш дезларча хьаьнна бІаргашца. 19.40 — «Огни цирка» яха передача. 20.30 — Боссбога телевиденин. Сийлахь - бокхача Октябрьски социалистически революце 57 шу дизара хетаяь» ваьалаштта парадни къаьхьегамхой демонстрацин йола репортаж. 22.00 — Боссбога телевиденин. «Сийлахь-бокхача Октябрь» яьа концерт. 00.15 — Кердадараш, передачай программа.

II ПРОГРАММА

17.30 — «Цун воазлен адъютант» яха художественни фильм. 1, 2 серш (телезрителий дехарех).

8 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Боссбога телевиденин. Сийлахь-бокхача Октябрьски социалистически революцен 57 шу йолаш хетаяь» Ціухой парадни къаьхьегамхой демонстрацин йола репортаж. 11.00 — «Ленин Октябрьс яха художественни фильм. 15.00 — Боссбога телевиденин. «Тха адрес — Советски Союз». 16.00 — Боссбога телевиденин. Документальни фильм. 17.50 — Боссбога телевиденин. «Лаборе» яхача мультфильм. 18.15 — Боссбога телевиденин. «Цемент» яхача телевизионни художественни фильма премьера. 2-ча серн. 19.20 — «Илин-74» йолаш сан СССР-а халкъа артистаца Л. Зыкинаца. 19.40 — Боссбога телевиденин. «Нахи машкенашна» яьа телевизионни художественни фильма премьера. 21.00 — «Ха». Информацинни программа. 21.20— Театральни ІІаьнгІехтерарш. 21.00 — Боссбога телевиденин. Спортивни программа. 00.00 — Кердадараш. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

13.00 — «Цун воазлен адъютант» яха художественни фильм. 3, 4 серш.

9 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Боссбога телевиденин. Зуьбарина гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — «Зарядка» оазхьаьна. Ленинградера передача. 10.00 — БІаргагуш дар — тамашийне дарг. 11.00 — Кукла театрера. «Тому Фунзе» яхача телевизионни спектакля премьера. 1-ча дакъа. 12.20— Боссбога телевиденин. Музыкальни кноск. 12.50 — Іаьмаи техникан дахьаьнна Ленинград шера СССР Ленинскин премей лауреташ. 13.20 — Боссбога телевиденин. Музыкальни гостиная Ленинградера артистехьаьхой декорацеи йола репортаж. 22.00 — Боссбога телевиденин. «Сийлахь-бокхача Октябрь» яьа концерт. 00.15 — Кердадараш, передачай программа.

II ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Боссбога телевиденин. Іуьйранера гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — «Зарядка» оазхьаьна. Ленинградера передача. 10.00 — БІаргагуш дар — тамашийне дарг. 11.00 — Кукла театрера. «Тому Фунзе» яхача телевизионни спектакля премьера. 1-ча дакъа. 12.20— Боссбога телевиденин. Музыкальни кноск. 12.50 — Іаьмаи техникан дахьаьнна Ленинград шера СССР Ленинскин премей лауреташ. 13.20 — Боссбога телевиденин. Музыкальни гостиная Ленинградера артистехьаьхой декорацеи йола репортаж. 22.00 — Боссбога телевиденин. «Сийлахь-бокхача Октябрь» яьа концерт. 00.15 — Кердадараш, передачай программа.

II ПРОГРАММА

16.00 — Боссбога телевиденин. «Болет сердце» яьа. 16.30 — Боссбога телевиденин. Мультфильмай программа. 17.00 — Художественни фильм.

10 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Боссбога телевиденин. Іуьйранера гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — Боссбога Телевиденин. Мультфильмай программа. 10.00 — Концерт. 15.55 Передачай программа. 15.30 — Телевизионни документальни фильмай программа. 16.00 — Дай-ноаоолта берех. 16.30 — А. Гайдарера «Тимур ата йола дечо». 17.00 — Б. Слидова 60 шу дизара хетаяь литературин вІашТехьдар. 17.30 — Эфире «Кьонах». Кхиарой дерригчу-на Дай. 18.00 — «Кьона ле-нинцех». 18.30 — Боссбога телевиденин. «Тхан — Советски милице Ди» СССР-а чурча гІулакхий Министра ІІ А Шелокова пресс-конференци. 19.00 — Музыкальни ассусгин дахьъе 1974 шера СССР-а Ленинскин премей лауреташ. 19. 45 — «Революце хьаьклеяь» яха-ма. 17.00 — Художественни фильм.

10 ноябрь.

I ПРОГРАММА

9.05 — Передачай программа. 9.05 — Боссбога телевиденин. Іуьйранера гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — Боссбога Телевиденин. Мультфильмай программа. 10.00 — Концерт. 15.55 Передачай программа. 15.30 — Телевизионни документальни фильмай программа. 16.00 — Дай-ноаоолта берех. 16.30 — А. Гайдарера «Тимур ата йола дечо». 17.00 — Б. Слидова 60 шу дизара хетаяь литературин вІашТехьдар. 17.30 — Эфире «Кьонах». Кхиарой дерригчу-на Дай. 18.00 — «Кьона ленинцех». 18.30 — Боссбога телевиденин. «Тхан — Советски милице Ди» СССР-а чурча гІулакхий Министра ІІ А Шелокова пресс-конференци. 19.00 — Музыкальни ассусгин дахьъе 1974 шера СССР-а Ленинскин премей лауреташ. 19. 45 — «Революце хьаьклеяь» яха-ча телевизионни дукхха сереш долча художественни фильма премьера. «Хала гуйре» яьа фильм. 21.00 — «Ха». Информацинни программа. 21.30 — Боссбога телевиденин. «Известия» яхача газета прал чакхъьалъар йола дуьхьа дуьнен ІІаьнгІехтерарш. Финляндин — СССР. Хьехархочо передача. Перспективи. Спортдоаг тІираш. 23.40 — Кердадараш. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

17.00 — Боссбога телевиденин. «Кьонаьар творчество». 17.30 — Документальни фильм. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Боссбога телевиденин. Хала суртта тІа ма-ттиг. 18.30 — Юношеркин. 18.45 — Ногч-ГІалгІайче гІолла. Информацинни программа (эрсий, ГІалгІай меттанаь). 19.00 — Хоамаш рекламаш. 19.05 Шоаш, «Іамагіа доза бераш». 19.35 — «ДостагІа» Чеченгіа-Ингушгіа гІолла. Документальни фильм.

Тахан йоачан хургьаш, фе-гараг температура республике гІолла 11—16, Грозне 13—15 градус йІовхал йолаш хила тарау. 8—11 ноябре доадача йоачан ца йоаІаш, фегарга-тера-турата биЙсанка 0—5 градус-сага кхоачаш деношка 10—15 градус йІовхал йолаш хургьаш.

Метеостанцин.

ХАОТТАМ

Тахан йоачан хургьаш, фе-гараг температура республике гІолла 11—16, Грозне 13—15 градус йІовхал йолаш хила тарау. 8—11 ноябре доадача йоачан ца йоаІаш, фегарга-тера-турата биЙсанка 0—5 градус-сага кхоачаш деношка 10—15 градус йІовхал йолаш хургьаш.

ТХА АДРЕС: 364051 г. Грозный, Ленина улица 11 (3-ГІа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктохкама секретара—3-34-38; партийни захарен культуран отделаш — 3-61-46; промышленносто отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделен бухгалтерен — 2-80-71.

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии—2-80-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект 7/84. Типографиа из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революция 7/84. Заказ № 10500.